

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2015/16:12

Fredagen den 6 november

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Magdalena Andersson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 6 oktober 2015

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 10 november 2015

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar finansministern och hennes medarbetare hit. Finns det någon muntlig återrapport utöver den skriftliga från den 6 oktober?

Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag skulle verkligen vilja tacka för det goda samarbetet under det senaste Ekofinmötet i Luxemburg där jag fick väldigt snabb återkoppling från EU-nämnden. Det var bra för Sverige, och jag tror att det var bra för EU.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att det var ett rekordkort möte för EU-nämnden, och vi fattade ett beslut som var begripligt – ännu bättre.

2015/16:12

6 november

Anf. 4 ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag har en liten fråga om återrapporten. Det meddelas här att kommissionen uppmanade medlemsstaterna att respektera de tidsfrister som satts upp för implementeringen av bankunionen.

Hur många är det som släpar efter med implementeringen av den bankunion som är beslutad?

Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det här handlar tydligen både om krishanteringsdirektivet och insättningsgarantin. Vad gäller krishanteringsdirektivet är ju Sverige ett av de länderna, även om regeringen har lämnat proposition till riksdagen och hoppas på en snabb behandling i finansutskottet.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Vi går till dagordningspunkt 5, Kommissionens handlingsplan för en kapitalmarknadsunion.

Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska rådet anta slutsatser om kommissionens handlingsplan för kapitalmarknadsunionen. Dessa slutsatser blir en möjlighet för rådet att ge sin syn på handlingsplanen och peka på vilka prioriteringar som rådet vill se i det fortsatta arbetet.

Regeringen tycker att det utkast till slutsatser som finns är bälanserat. Vi tycker att det är bra att EU-28-perspektivet betonas och att man skriver att arbetet med kapitalmarknadsunionen ska drivas framåt men genom en stegvis ansats som gör att man får möjlighet att göra analyser och konsekvensbedömningar av förslagen i takt med att man genomför dem. Det har ju varit väldigt bråttom inom det här området tidigare under finanskrisen.

Man skriver också i slutsatserna att man vill ha ett snabbt antagande av kommissionens förslag till standardiserad värdepapperisering, och det sker ett arbete med det just nu.

En annan del är att man vill avveckla omotiverade hinder för gränsöverskridande investeringar, vilket naturligtvis är bra. Man skriver också att principer som subsidiaritet, proportionalitet,

finansiell stabilitet och investerarskydd är viktiga aspekter. Detta finns också med i slutsatserna.

2015/16:12

6 november

Man skriver vidare att finansmarknadsområdet ska bidra till miljömässig hållbarhet, och det är naturligtvis centralt eftersom vart någonstans våra investeringar riktas är centralt för möjligheten att bygga ett hållbart samhälle. Både det här med investerarskydd, som är centralt, och frågan om miljömässig hållbarhet är någonting som regeringen har tryckt på i det här arbetet.

Regeringen tycker att man kan ställa sig bakom utkastet till slutsatser och ser fram emot fortsatt arbete och fler konkreta förslag vad gäller kapitalmarknadsunionen.

Anf. 8 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag tror att det är på den här punkten som vi tidigare har haft en avvikande mening i utskottet. Jag tänkte bara lyfta den och framför allt betona att vi inte kan säga något nu, innan vi har sett resultatet av de finansiella reglerna. Därför är det viktigt att man först utvärderar för att kunna se mer av det. Vi lyfter den reservationen i utskottet.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Vill finansministern kommentera detta?

Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är väl känt att Vänsterpartiet har en annan uppfattning vad gäller värdepapperisering.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Genomförande av bankunionen.

Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer kommissionen att informera om hur det går för medlemsstaterna att genomföra krishanteringsdirektivet och hur

2015/16:12

6 november

det går med upprättandet av den gemensamma resolutionsmyndigheten.

Man kommer eventuellt också att informera om hur det går med ratificering av det mellanstatliga avtal, som är en del för de länder som är med i bankunionen, och var man befinner sig vad gäller att införa insättningsgarantidirektivet. Eventuellt tar de också upp frågan om en gemensam insättningsgaranti för de medlemsstater som är med i bankunionen.

Vad gäller krishanteringsdirektivet, där Sverige är sent med införandet, lämnade regeringen en proposition till riksdagen den 29 oktober. Det har tagit lite tid i Lagrådet. I propositionen föreslås att lagstiftningen ska kunna träda i kraft den 1 februari 2016.

Vad gäller insättningsgarantidirektivet som beslutades 2014 ska det genomföras under våren 2016.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Ingen begär ordet, så vi tackar för informationen och går vidare till dagordningspunkt 7, Den gemensamma resolutionsmekanismen – överbryggande finansiering.

Anf. 14 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det här är en punkt som berör de länder som är medlemmar i bankunionen, och det är en beslutspunkt för bankunionsländerna. De ska enas om utformning av och villkor för överbrygningsfinansiering i den gemensamma resolutionsfonden. Tanken är att bankunionen ska börja gälla fullt ut den 1 januari nästa år, och denna fond ska då successivt byggas ut och vara kapitaliserad 2023. Därför jobbar man nu med en kortfristig överbrygningsfinansiering till dess att fonden är uppbyggd 2023.

Från regeringens sida tycker vi generellt att vi kan välkomna initiativ för att stärka den finansiella stabiliteten i bankunionen. Det är naturligtvis bra även för Sverige, men det är i huvudsak en fråga för euroländerna.

Herr ordförande! Tack, statsrådet! Även om det här är en fråga som inte berör Sverige direkt så berör det oss indirekt, eftersom vi kan ingå i bankunionen senare. Jag vill bara upprepa vår tidigare hållning kring bankunionen att vi vänder oss kraftigt emot den och har som önskemål att regeringen också gör det. Vi förstår att man inte gör det i dagsläget, men hur som helst vill jag anmäla avvikande mening eftersom vi principiellt vänder oss emot bankunionen.

6 november

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Kanske finansministern kan kommentera: Kommer några icke-euroländer att delta i diskussionen även om de inte deltar i beslutet? Hur brukar det fungera?

Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Hittills har i huvudsak euroländerna yttrat sig i frågan. >>>

Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Finns det några ytterligare kommentarer kring regeringens ståndpunkt om det skulle bli så att regeringen yttrade sig?

Då finns det något slags stöd för den inriktningen om det skulle bli aktuellt att regeringen behöver yttra sig.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Ekonomisk styrning och uppföljning av de fem ordförandenas rapport.

Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det här är väl kanske den fråga där många länder kommer att yttra sig på Ekofin. Det här blir då en första diskussion på Ekofin om kommissionens förslag som följer upp de fem ordförandenas rapport.

Först skulle jag vilja säga att jag tycker att det är väldigt bra att vi har en bred politisk likartad syn om denna fråga. Innan paketet kom hade jag en överläggning med finansutskottet om övergripande inriktning för ståndpunkter om EMU-fördjupningen.

2015/16:12

6 november

De förslag som kommissionen har presenterat i det här paketet fokuserar i huvudsak på åtgärder som ska beslutas på kort sikt. I Regeringskansliet pågår nu arbete med att ta fram en faktapromemoria om paketet.

Vi tycker att paketet innehåller en del positiva element. Naturligtvis är det positivt även för Sverige om valutaunionen fungerar bättre än den gör i dag, eftersom det är vår viktigaste exportmarknad. Det finns naturligtvis en del positivt i det, men det är samtidigt så att det finns flera områden i paketet där det råder oklarhet, och jag tror att vi behöver mer analys och diskussion.

En del av förslagen gäller den europeiska terminen. Där handlar det om att analyser och diskussionen om läget i eurozonen som helhet ska få större utrymme. Den ambitionen kan man naturligtvis ha viss förståelse för, men samtidigt tycker vi att det är viktigt att den europeiska terminen även fortsättningsvis är en angelägenhet för hela EU-28 så att vi inte hamnar i ett läge där den i huvudsak bara handlar om eurozonen. Det tycker vi är viktigt.

Kommissionen föreslår också att man ska ha mer fokus på sysselsättning och sociala frågor, att det finanspolitiska ramverket ska bli enklare, att makrobalansförfarandet ska tillämpas på ett mer förutsägbart sätt och att man ska försöka öka transparensen och tydligheten. Det är naturligtvis ambitioner som vi tycker går i rätt riktning.

Kommissionen går vidare med förslaget till rådsrekommendation till nationella konkurrenskraftsnämnder. Förslaget riktar sig till euroländerna, i form av en rekommendation. För icke-euroländer blir det frivilligt. Jämfört med de konkurrenskraftsnämnder som föreslogs i de fem ordföranden rapport är det ett större nationellt ägarskap över konkurrenskraftsnämnderna i det här förslaget, och det tycker vi är bra, men också att arbetsmarknadens parter tydligt ska respekteras liksom att det är skillnader i olika länders praxis.

Jag tror att det här mötet kommer att bli en första möjlighet för ministrarna att reagera på förslaget, och flera euroländer har signalerat en del frågetecken om de här nämndernas mervärde.

En annan fråga som är uppe i de fem ordförandenas rapport är den om en finanspolitisk nämnd. Där har kommissionen själv inrättat en sådan nämnd som ska utvärdera tillämpningen av det finanspolitiska ramverket. Även här har en del medlemsländer frågor kring vilken roll den nämnden kommer att ha, men det är alltså en nämnd som kommissionen själv har beslutat att införa.

I paketet föreslås att euroländernas externa representation i organ som IMF, G20 och G7 ska göras mer enhetlig. Huvudfokus här ligger nu på IMF, där det ligger ett förslag till rådsbeslut om att euroländerna ska ha en gemensam roll i styrelsen senast år 2025.

Detta är en fråga där bara euroländerna har rösträtt, men alla medlemsstater kan delta i diskussionen. Det här är inte helt oviktigt eftersom Sverige ingår i den nordisk-baltiska valkretsen, och flera av de länderna är ju med i euroområdet.

Här ska vi samtidigt veta att >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § of-fentlighets- och sekretesslagen** <<<, hittills har varit ganska skeptiska till den här idén.

I det här paketet tar kommissionen även upp en finansiell union. Men där är i huvudsak redan kända saker, som bankunion och kapitalmarknadsunion, så det är arbeten som är på rull.

Kommissionen nämner sedan att de vill vidareutveckla kontakterna mellan de nationella parlamenten och Europaparlamentet. Det handlar om att utveckla former för dialog med Europaparlamentet. Men de vill också ha närmare kontakt med respektive nationella parlament. Det är få länder som har ett så välutvecklat system som vi har i Sverige med EU-nämnden. De nationella parlamentarikerna i andra länder är inte inblandade på samma sätt som i Sverige. Här tror jag säkert att vi kan dela med oss av hur vi arbetar i Sverige som ett gott exempel.

Sist i paketet skisseras också en process för den fördjupade diskussionen om de mer långtgående förslagen – det som är steg två i de fem ordförandenas rapport – bland annat om ett finansdepartement på eurozonsnivå. Här är det naturligtvis intressant att se vilket intresse som finns från euroländerna för en så långtgående integration.

2015/16:12

6 november

Det blir en möjlighet för Ekofin att diskutera detta. Vi välkomnar de förslag som vi tycker går i rätt riktning men kommer sedan att ställa frågor om en del av de saker som jag har pekat på här i dag. Det är naturligtvis viktigt att vi från svensk sida understryker betydelsen av att EU-28 är 28 medlemsstater. Vi behöver hålla ihop Europa med alla 28 medlemsstater, och nya samarbeten ska vara öppna för alla medlemsstater när så är lämpligt. När frågor diskuteras som berör alla 28 medlemsstater ska alla medlemsstater kunna vara med vid bordet från början i diskussionerna.

Anf. 20 FREDRIK SCHULTE (M):

Vi ser positivt på regeringens linje. Den ligger nära den konsensus i de här frågorna som brukar finnas i det här rummet.

Jag skulle vilja ställa en fråga om detta med konkurrenskraftsnämnd. Hur gled frågan om autonomin för arbetsmarknadens parter in i sammanhanget?

Anf. 21 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Det finns en rad olika förslag i ordföranderapporten som vi har avhandlat tidigare här i nämnden, och det är ingen hemlighet att vi från Sverigedemokraterna är ganska kritiska till många av de förslag som nämns i rapporten. Vi vänder oss, precis som tidigare, också emot den europeiska planeringsterminen och så vidare.

Jag nöjer mig med att hänvisa till våra tidigare ståndpunkter och det vi har sagt om federalisering av den finansiella och ekonomiska politiken i EU. Jag anmäler därför avvikande mening liksom på förra ärendepunkten.

Anf. 22 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag har en fråga till finansministern. I ljuset av diskussionen om folkomröstningen i Storbritannien är väl en av punkterna att man ska hålla ihop EU-28. Det borde ju vara en springande punkt att hålla ihop EU-28 i det här avseendet för att ha kvar Storbritannien. Hur ser den diskussionen ut? Och vad har Storbritannien lämnat för synpunkter på detta paket?

Ett problem med konkurrenskraften inom euroområdet har varit att priser och löner har dragit iväg i några länder som sedan hamnat i stora kriser. De har legat stilla i andra länder som inte hamnat i kris.

6 november

Lönebildningen är naturligtvis en del i konkurrenskraftsproblematiken inom EU. När man diskuterar den typen av frågor är rollen för arbetsmarknadens parter en viktig aspekt samt naturligtvis att olika länder har olika praxis vad gäller hur lönebildningen sker i olika länder.

Vad Storbritannien har för synpunkter just här och nu kommer vi naturligtvis att få höra på Ekofin. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Inför Europeiska rådet kommer britterna att vara mer tydliga med vad de vill driva, så vi får mer information även där.

Jag finner att det finns en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna och att det i övrigt finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkten 9, Finansiering av kampen mot klimatförändringen.

Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska rådet anta slutsatser om klimatfinansiering inför mötet i Paris. Dessa slutsatser tillsammans med slutsatserna från miljørådet i september kommer att ligga till grund för förhandlingsmandatet från EU inför konferensen.

I slutsatserna redovisar EU sin rapporterade klimatfinansiering för 2014. Från svensk sida har vi varit angelägna om att siffrorna ska redovisas i största möjliga mån för att det ska vara transparent och också för att illustrera att EU har en fortsatt ambition att skala upp klimatfinansieringen i utvecklingsländerna i linje med våra internationella åtaganden.

2015/16:12

6 november

I slutsatserna utvecklar EU även sin position i olika frågor som rör klimatfinansiering för perioden efter 2020. Det är några ambitioner som man särskilt understryker: Det nya avtalet ska leda till fortsatt mobilisering av finansiering efter 2020. Det ska komma från flera olika finansieringskällor, offentligt kapital men naturligtvis också privat kapital. Finansieringen ska vara dynamisk. Det betyder att fler länder i takt med deras utveckling ska kunna vara med och bidra till klimatfinansiering. Men det är viktigt att klimatfinansieringen verkligen går till de länder som verkligen har minst ekonomiska resurser och är särskilt utsatta för miljöhot.

Regeringen har betonat vikten av att överenskommelsen ger förbättrad förutsägbarhet för utvecklingsländerna. Från svensk sida har vi tyckt att det är särskilt viktigt att prioritera resurserna till de fattigaste länderna och de som är i störst behov av klimatrelaterade stöd.

Regeringen tycker att man bör kunna ställa sig bakom de föreslagna slutsatserna.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Ja, men bara så länge som det är tydligt att pengarna inte är borta.

Anf. 27 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Tack för föredragningen! Jag har en fundering kring utsläppshandelssystemet. Hur ser utsikterna ut att kunna använda försäljningsintäkter från utsläppshandelssystemet till att finansiera investeringar i tredjeländer eller mindre utvecklade länder?

Anf. 28 AMINEH KAKABAVEH (V):

Herr ordförande! Tack, finansministern! Vi i Vänsterpartiet har en avvikande mening på den här punkten. Jag ska läsa upp den, och sedan kommer några följdfrågor.

Vi vill påminna om löftena från klimattoppmötet i Köpenhamn, där de rika länderna utlovade 100 miljarder USA-dollar årligen i klimatfinansiering till utvecklingsländerna. Vi välkomnar att EU föreslår en ökad mängd pengar till klimatrelaterade verksamheter. Men vi är besvikna över att varken Sverige eller EU utlovar klimatfinansiering till utvecklingsländerna med nya additionella medel. Sverige måste verka för att klimatfinansieringen sker med nya medel och inte tas från den befintliga biståndsbudgeten. Det är bra att Sverige vill vara pådrivande för att skapa nya innovativa finansieringskällor som ger både klimatnytta och intäkter till de EU-baserade klimatfonderna. Men det måste tydliggöras hur det ska ske i praktiken. Vi välkomnar att man i slutsatserna vill fasa ut miljöskadliga subventioner. Vi saknar dock en strategi för hur det ska bli verklighet i EU såväl som i Sverige.

Mina följdfrågor: Vad är den svenska positionen egentligen? Hur mycket av de pengar som utlovades 2013, 9,5 miljarder euro, har verkligen betalats ut? Vad har de i så fall gått till?

Anf. 29 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Även på den här punkten nöjer jag mig med att anmäla avvikande mening med hänvisning till det vi har sagt tidigare. Vi är kritiska till regeringens syn på EU:s förhållningssätt gentemot Kina och USA i den här frågan.

Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det har diskuterats både intäkter från utsläppshandel och en gemensam koldioxidskatt som skulle gå direkt till klimatfinansiering. Från svensk sida brukar vi vara skeptiska till olika former av öronmärkta intäkter till specifika saker. Det brukar vara en generell svensk ståndpunkt.

Vad gäller om pengar är utbetalda kan Marc Storey komplettera.

Anf. 31 Ämnessakkunnige MARK STOREY:

Jag finns på budgetavdelningen på Finansdepartementet.

2015/16:12

6 november

När det gäller rapporterad finansiering 2013 och om den är utbetalad eller inte är det så att medlemsstaterna rapporterar på olika sätt. Vissa rapporterar pengar som är utlovade och vissa rapporterar pengar som är utbetalda. Jag kan inte svara på vilken metod varje medlemsstat har använt.

För Sveriges del uppmuntrar vi att länder i den historiska rapporteringen ska rapportera utbetalda medel. Det försöker vi göra från svensk sida, men det är inte varje medlemsstat som har gjort på det sättet.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

100 miljarder per år gör ju bara nytta om det faktiskt är 100 miljarder per år och inte bara löften.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning men med en avvikande mening från Vänsterpartiet och en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkten 10, Uppföljning av G20- och IMF-mötena den 8–11 oktober i Lima.

Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det handlar om en vanlig återrapportering från kommissionen och ordförandeskapet om G20-ländernas möte och IMF:s årsmöte i Lima den 8–11 oktober.

I Lima handlade det väldigt mycket om den globala ekonomiska utvecklingen. Den ser lite svagare ut framför allt i de framväxande ekonomierna, medan den går starkt i USA och glädjande nog starkare också i Europa.

Under G20-mötet godkändes den slutgiltiga handlingsplanen för genomförandet av OECD:s BEPS-projekt. Det kommer det naturligtvis också att berättas en del om.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Finns det någon övrig fråga som finansministern vill ta upp?

Anf. 35 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

2015/16:12

Nej, och det finns inte heller några övriga frågor anmälda.

6 november

Däremot kan det vara bra att veta att innan Ekofinmötet startar kommer det årliga mötet att vara mellan finansministrarna i EU och Efta, så då kommer vi också att kunna välkomna Eftaländerna dit.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Vi önskar lycka till på mötet.

Vi är därmed klara med den här delen av Ekofin.

Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Trevlig helg!

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Detsamma!

2015/16:12

6 november

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor – budget

Statssekreterare Max Elger

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor – budget den 13 november 2015

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar statssekreterare Max Elger för att diskutera budget!

Då har vi dagordningspunkt 2, Förberedelser för förlikningsmötet med Europaparlamentet, och dessutom Resultatet av förlikningsmötet med Europaparlamentet, som är dagordningspunkt 3.

Anf. 40 Statssekreterare MAX ELGER:

Tack för möjligheten att komma hit! Det är trevligt att vara här och samråda om arbetet med EU:s årsbudget för 2016.

Det jag tänker göra i dag är att gå igenom den tidsplan som ligger framför oss, titta på de förslag från kommissionen, rådet och parlamentet som är för handen, göra en kort sammanfattning av dem för att se på det förhandlingsläge vi har att hantera och slutligen redogöra för vårt förslag till svensk ståndpunkt. Det är agendan.

Låt mig säga något om tidsplanen. Den 27 maj antog kommissionen sitt budgetförslag. Därefter har det kommit två ändringskrivelser. När vi sågs senast hade vi det här förslaget i handen och redogjorde för det samt för den första ändringsskrivelsen, som berörde finansieringen av Efsi eller Junckerfonden i populärt tal.

Den 4 september fastställdes rådets position enhälligt genom en skriftlig procedur. Det materiella innehållet var mer restriktivt än kommissionens förslag i enlighet med vad vi har verkat för.

Förra veckan, den 28 oktober, antog Europaparlamentet sin läsning. Den är kort sagt inte alls lika restriktiv som de övriga förslagen. Vi ska titta på det så småningom.

Nästa vecka äger Ekofin budget rum, och då ska vi försöka förlika dessa disparata uppfattningar i en och samma. Därefter har Europaparlamentet två veckor på sig att fastställa resultatet av övningen.

2015/16:12

6 november

Det är det vi blickar framåt mot. Det vi inte talar så mycket om av det som har tillkommit senast när det gäller kommissionens förslag är två ändringsskrivelser.

Den första är välbekant; den handlar om finansieringen av Efsi – Europeiska fonden för strategiska investeringar – eller Junckerfonden. Där har man upplåtit garantier från EU-budgeten om 16 miljarder, varav 8 miljarder för att bidra till finansieringen av denna fond. I allt väsentligt handlar det om att dra ned åtagandena för Horizon 2020 samt Fonden för ett sammanlänkat Europa, alltså fonden för infrastrukturprojekt, som ligger inom EU-budgeten.

Åtagandena höjs med 303 miljoner euro för att minska neddragningarna som ska bidra till den finansieringen. Det är åtaganden, alltså garantier, som man utställer från EU-budgeten. Försåvitt de skulle falla ut kommer de att falla ut på betalningssidan, men de tar inga betalningar i anspråk här och nu. Förhoppningen är väl att de inte ska falla ut utan att alla projekt rullar på som de ska.

Vi har också fått en ändringsskrivelse 2...

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

I papperen står det 303 miljoner. Jag antar att det är det du menar.

Anf. 42 Statssekreterare MAX ELGER:

303 *miljoner*, ja. Om jag sa miljarder sa jag fel, och om jag sa något annat sa jag fel. För nästa år är det 303 miljoner. Sett över de kommande sju åren är det ett större belopp.

Ändringsbudget 2, migration och jordbruk, handlar å ena sidan om de insatser kommissionen föreslår på jordbrukssidan som berör mjölkböndernas situation. Det är ett paket som i och för sig är överfinansierat eftersom man i samma andetag gör om prognoserna för intäkterna för jordbruket. Nettot av insatserna på

2015/16:12

6 november

jordbrukssidan är alltså något positivt för EU-budgeten som helhet.

Å andra sidan har vi insatser för migrationen som är mer kostsamma. Det handlar framför allt och i allt väsentligt om att finansiera Amif, den fond som medlemsstaterna kan söka pengar ur för att finansiera hanteringen av skyddsbehövande. Men det handlar också om att finansiera vissa av de myndigheter som hanterar dessa frågor på europeisk nivå samt den mekanism för omfördelning av skyddsbehövande som EU-länderna enades om för några veckor sedan.

Nettot av operationen ändringsskrivelse 2 är att både åtaganden och betalningar ökar med ungefär 1 miljard euro.

Vi återvänder hastigt till vad hela bilden blir. Vi tittade ju på kommissionens förslag i våras. Sedan har de här ändringsskrivelserna tillkommit. Det gör ingen stor skillnad på det hela taget; de stora utgifterna är alltför smart och inkluderande tillväxt samt hållbar tillväxt och naturresurser, det vill säga jordbrukspolitiken och sammanhållningspolitiken. Sedan är det ytterligare några utgifter.

Det vi själva fäster störst uppmärksamhet vid i den här sammanställningen är att betalningsmarginalen efter förslaget ändringsskrivelse 2 är rätt liten – 229 miljoner euro. Vi vill gärna se en större marginal i det slutliga resultatet, och det kommer vi att verka för.

Vad gäller fördelningen i övrigt är en hel del av de stora posterna redan låsta i landpaket och olika rättigheter på jordbruksområdet. Där finns det alltså inte mycket att be för, är jag ledsen att säga.

Vi tittar på rådets förslag och avvikelser i förhållande till kommissionens budget. Det är neddragningar över hela linjen. Allt detta korresponderar egentligen mot att vi gör andra bedömningar av vad som är möjligt att genomföra, hur stor absorptionsförmågan är och hur hög genomförandegraden är.

De större neddragningarna ligger på konkurrenskraft för tillväxt och sysselsättning, det vill säga programmen för forskning med mera. Det återspeglar inte att vi har en aversion mot forsk-

ning per se, men det återspeglar att det går att göra neddragningar på det området. Andra områden erbjuder inte samma möjlighet eftersom mycket pengar redan är låsta.

2015/16:12

6 november

Vi gör också en lite större neddragning på området Europa i världen. Det handlar om att kommissionen tillför ett mycket stort belopp i förhållande till ramens storlek – det är en ökning med i runda slängar 25 procent i förhållande till föregående år. Det tycker vi är väl tilltaget, och vi föreslår en något mindre ökning med ungefär 22 procent. Det återspeglar att vi tror att kommissionen gör en feldömning med avseende på genomförandegraden på det området.

Sammantaget innebar rådets förslag större marginaler för både betalningar och åtaganden i storleksordningen 2,6 miljarder. Detta är innan man har behandlat ändringsskrivelse 2.

Låt mig säga några ord om Europaparlamentets läsning. Europaparlamentet föreslår tillskott över hela linjen och rätt stora sådana.

Det som är värt att notera är att man lägger tillbaka rätt mycket pengar på konkurrenskraft för tillväxt och sysselsättning. Det korresponderar inte med de neddragningar som föreslås för finansieringen av Efsi och kommunicerar väl en missbelåtenhet med den uppgörelse som gjordes för att finansiera Efsi. Man vill helt enkelt inte dra ned på Horizon 2020 eller Fonden för ett sammanlänkat Europa.

Sammantaget innebär Europaparlamentets läsning avvikelser i storleksordningen 4 miljarder på både åtagandesidan och betalningssidan i förhållande till rådets läsning.

För att sammanfatta allt detta på ett begripligt sätt: Var är det vi står och går? Jo, kommissionen har lagt fram ett förslag till årsbudget för 2016 där åtagandena har en marginal på 2,4 miljarder euro. Betalningarna har vad vi bedömer är en liten marginal på 0,2 miljarder euro. Rådets enhälliga läsning i somras innebar lite större marginaler på åtagandesidan och en rejält mycket större marginal på betalningssidan.

Därnäst har vi Europaparlamentet, som föreslår negativa marginaler. Det innebär kort och gott att man struntar i den fleråriga

2015/16:12

6 november

budgetramen. Det är inte acceptabelt för vår räkning att strunta i den fleråriga budgetramen.

Det är landskapet som vi ska göra vårt bästa för att förlika.

Hur ska vi då operera bland dessa disparata uppfattningar? Först och främst står vi alltid för budgetdisciplin och att budgetramarna ska respekteras. Det ska vara en effektiv och återhållsam budgetpolitik. Vi verkar för en kostnadseffektiv användning av EU:s medel under det allmänna begreppet budgetdisciplin. Vi ska upprätthålla respekten för de fleråriga budgetramarna, och årsbudgeten ska beslutas med tillräckliga marginaler upp till taken.

När vi gör våra neddragningar i förhållande till andra baserar det sig i viss utsträckning på att vi bedömer att de prognoser som föreligger från andra kontrahenters sida inte är realistiska utan att det finns möjligheter – det är till och med troligt – att genomförandegraden kommer att bli lägre än vad kommissionen och parlamentet låter påskina.

Slutligen har vi en god situation för att påverka utfallet eftersom vi verkar med likasinnade länder. Det är flera länder som delar vår grundläggande uppfattning att det inte finns någon anledning att EU:s budget ska expandera i onödan. Till dessa hör Tyskland, Frankrike, Holland, Storbritannien, Finland, Österrike och Danmark. I samarbete med dessa utgör vi en blockerande minoritet som bör ha inflytande över det slutliga resultatet.

I samverkan med likasinnade budgetrestriktiva stater ska vi således verka för en god årsbudget 2016 under begreppet budgetdisciplin och restriktivitet.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket för föredragningen! Som ytterligare stöd för er har sekretariatet på s. 4 i sitt pm lagt in de här förändringarna i procenttal så att det är lätt att jämföra.

Anf. 44 FREDRIK SCHULTE (M):

Vi tillstyrker och delar de ingångsvärden som finns här, det vill säga budgetrestriktivitet och återhållsamhet med marginalerna. Jag hoppas att vi får mer av den varan i inrikespolitiken.

I våras var beskedet att Horizon 2020 skulle fredas. Som jag förstod det var partigrupperna i parlamentet överens om det. Jag fick intrycket att kommissionen var med på samma linje. Vad är det som har hänt här?

2015/16:12

6 november

Anf. 45 ARON MODIG (KD):

Jag vill egentligen bara säga att vi står bakom regeringens ståndpunkt. Det är naturligtvis positivt att vi har en samsyn kring detta. Jag vill uppmuntra regeringen att driva denna ståndpunkt i förhandlingarna.

Anf. 46 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren!

Det är förvisso välkommet att regeringen säger sig driva en budgetrestriktiv linje i det här sammanhanget. Det är någonting som vi har välkomnat även tidigare när vi har samrått om den här frågan i nämnden.

Men som bekant är allting relativt. Jag kommer att nöja mig med att hänvisa till våra tidigare ståndpunkter vad gäller EU:s budget. Vi vänder oss som bekant mot bland annat jordbruksstödet och strukturfonderna, inte minst Efsi som nämndes här tidigare, med mera. Därmed vänder vi oss också emot stora delar av budgeten. Jag hade önskat att regeringen hade drivit en ännu mer restriktiv linje.

Vi kan också konstatera att med det här förslaget kommer Sverige fortfarande att vara största nettogivare till unionen i och med sin höga medlemsavgift.

Med det sagt anmäler jag avvikande mening.

Anf. 47 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag har ingenting att tillägga till det som Fredrik Schulte sa om budgetrestriktiviteten, men jag har en fråga om integrationsinsatser.

Vad jag kan utläsa av underlaget finns det inga ytterligare insatser för att öka integrationen. Jag läste i kommissionens höstprognos att den stora utmaningen för att möta migrations-

2015/16:12

6 november

strömmarna och för att skapa tillväxt är att man har en bra integration. Hur går den diskussionen? Finns det medel inom ramen för den budget som nu ligger på bordet? I ett svenskt perspektiv, Sverige som ett stort mottagarland, är det avgörande att det finns medel för integrationsinsatser.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Jag jobbade med budgetkontroll i sju år och var sedan EU-parlamentariker i tio år. Min erfarenhet från alla de åren är att EU aldrig i början av en programperiod lyckas spendera alla sina pengar. Det känns som att rådets bild av vad man klarar av att spendera är mycket mer realistisk.

Jag hoppas att det kan få genomslag.

Parlamentet har faktiskt gjort en besparing, som jag tycker att rådet kan acceptera. De vill inte att pengar i fortsättningen ska gå till djur som föds upp för tjurfäktning. Det tycker jag att vi kan stödja. En besparing har de alltså gjort.

Anf. 49 BÖRJE VESTLUND (S):

Det finns mycket som vi är helt eniga om i nämnden, sådant som vi inte gillar. Vi tycker inte att det är bra att ha en så bred jordbrukspolitik. Vi skulle också mycket väl kunna dra ned på regionalpolitiken.

Nu har man kommit till slutet, och då har vi att ta ställning till om vi ska stödja eller inte stödja. Det är viktigt med den ingång som regeringen har, att man måste visa att man är mogen. Man kan inte bara stå i farstun och säga nej, utan här handlar det om att kunna gå till mötes.

Jag är glad över att allianspartierna står bakom detta, för det är viktigt att vi kan gå fram med ett brett stöd för Finansdepartementet när de förhandlar.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Ja, det ger en väldig tydlighet när det finns en så pass stor enighet om vad Sverige vill.

Tack för alla frågor och yttranden! Jag börjar med Fredrik Schultes fråga. Nej, vi har inte kommunicerat att det inte skulle bli några neddragningar på Horizon 2020. Om vi hade valt ett sådant handlingsalternativ skulle vi ha brutit igenom taken, och det finner vi mer olyckligt än någonting annat.

Däremot kan det nämnas att man i behandlingen mellan rådet, kommissionen och parlamentet drog ned den föreslagna neddragningen – om man nu kan dra ned en neddragning. Man drog således upp den återstående budgeten för Horizon 2020 med 500 miljoner euro. Det var förlikningen mellan parterna i behandlingen av den frågan där och då.

Det finns önskemål om ännu mer restriktiva linjer, vilket är tacknämligt. Exakt hur de skulle se ut vet jag inte om jag på ett intellektuellt plan kan föreställa mig, men det är bra att de finns. Det råder enighet om att vi ska vara restriktiva.

När det gäller integrationsfrågan är det riktigt att integrationen inte är något stort tema i EU-budgeten. Vår bild är att det framför allt är ett nationellt åtagande och att vi ska göra allt vi kan på nationell nivå för att genomföra ett bra integrationsarbete. Det är alltigenom centralt, inte minst med tanke på den situation vi ser här och nu. Det är inte primärt EU:s uppgift att stå för integrationen. Det är vår hållning, och jag tror inte att någon i Europa egentligen driver en annan linje.

Jag kan i sammanhanget nämna att det finns några tilltag på sysselsättningssidan om vi tittar på till exempel ungdomsarbetslösheten. Youth unemployment initiative är ett bidrag till integrationen i så måtto att om folk hittar jobb gör det integrationen väsentligt bättre. Därutöver vore det nog fel att säga att det är ett bärande tema på EU-nivå. Min egen hållning är att det är rätt rimligt.

Tjurfäktningen nämndes. Det är väl ett rimligt ställningstagande från parlamentets sida. När vi kriagranskat parlamentets åtagande är vår uppfattning att det tyvärr inte innebär någon besparing, utan det är mer en allmänt hållen position. Den är sympatisk, men jag hade hoppats att det också skulle finnas lite

2015/16:12

6 november

pengar bakom. Tyvärr har man inte bistått med dessa små anslag. Det hade annars varit en utmärkt besparing.

I övrigt tackar jag för stödet för den restriktiva linje som vi är eniga om.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt vad gäller dels dagordningspunkt 2 om förberedelserna inför förlikningsmötet, dels dagordningspunkt 3 om resultatet av förlikningsmötet med EU-parlamentet. På båda dessa punkter finns avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Finns det några övriga frågor? Nej, det finns det inte.

Vi tackar så mycket och önskar lycka till.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 1 oktober 2015

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 9 november 2015

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar närings- och innovationsminister Mikael Damberg till EU-nämnden. Innan vi går in på dagordningen undrar jag om det finns någon muntlig återrapport från den 1 oktober, utöver det som vi fått skriftligt.

Anf. 54 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Det finns en skriftlig rapport och jag svarar gärna på frågor.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Har vi några frågor? Jag finner att så inte är fallet.

Därmed kan vi direkt gå in på tillståndet för den europeiska stålindustrin, dagordningspunkt 2.

Anf. 56 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Denna dagordningspunkt och detta extra KKR har tillkommit på begäran av britterna med anledning av situationen inom stålindustrin, inte minst den brittiska. Kinas tillväxt under senare år har skapat en mycket stor efterfrågan på råvaror, speciellt stål. Den tidigare situationen, runt millennieskiftet, med överskottskapacitet inom EU övergick efter hand i en bristsituation, och EU:s stålindustri fick minskade incitament att strukturuomvandla.

Nu minskar efterfrågan igen, speciellt i Kina, som under tillväxtåren snabbt byggde upp en stor produktionskapacitet. Därmed är vi i en global överskottssituation med hård konkurrens och prispress. Det senaste året har frågan blivit akut i Storbritan-

2015/16:12

6 november

nien bland annat beroende på deras starka valuta som gjort att de klarat sig sämre i konkurrensen. I kombination med i synnerhet Kinas överkapacitet, motsvarande EU:s totala produktionskapacitet dubblerad, innebär det stora påfrestningar för EU. Mot den bakgrunden har UK begärt en diskussion om vad som kan göras för att stärka EU:s stålindustri.

Svensk stålindustri har genom åren framgångsrikt förädlat sina produkter och medvetet fokuserat på gynnsamma marknadsnischer. Den har därmed varit mindre hotad av konkurrensen från den nybyggda volymproduktionen. I nuläget är det viktigt att EU förmår tänka strategiskt och långsiktigt, annars är risken att kraftfulla, kortsiktiga åtgärder kan skapa ökade obalanser i handeln.

Sverige bör vidhålla sina grundläggande ståndpunkter om öppen och fri handel, goda ramvillkor för industrin, effektiva och väl fungerande energimarknader samt EU:s statsstödsregler.

Sent i går fick vi ett underlagsdokument från ordförandeskapet. Det har också skickats till nämnden. Dokumentet ger en bild av situationen och beskriver ett antal verktyg som kan användas för att möta situationen i stålindustrin. Vi har kort tittat på det och finner i allt väsentligt att regeringens ståndpunkt ligger väl till för att fortsatt kunna arbeta med frågorna och främja den europeiska stålindustrins fortsatta konkurrenskraft. Som framgår av dokumentet förväntas inga beslut fattas vid mötet.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Det kommer dock att bli en diskussion, och jag vill påpeka att dokumentet som ministern nämnde har lagts på borden. Om någon av er inte har fått det kan ni ta upp det med kansliet.

Anf. 58 HANS ROTHENBERG (M):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Det här är ett tydligt exempel på när tidigare försummelser landar på EU:s bord och det ropas på protektionistiska åtgärder, stöd och dylikt.

Regeringens hållning, som den är beskriven, är alldeles utmärkt. Det är frihandel och konkurrenskraft som måste gälla. Däremot är det något oroande att ett sådant stort land som Storbritannien signalerar den typen av initiativ. De signalerar dessu-

tom att de vill ha stöd för sin hållning. Det kan ge spridningseffekter i andra EU-länder, och därmed sätter man igång en orosspiral som under diskussionen kan bli ganska påfallande.

2015/16:12

6 november

Vi fick information på näringsutskottet i går och konstaterade då att redskapen för kortsiktiga åtgärder är ganska få. Under diskussionen har man nog anledning att förvänta sig att det finns kreativitet hos de krafter som gärna vill se mer av både nationellt statsstöd och europeiskt stöd.

Det är viktigt att ministern är på tå och inte låter diskussionen gå över i något som kan riktas mot slutsatser. Det är precis det som Storbritannien vill, att samtalet ska landa i konkreta handlingar. I så fall är det inte en informations- och diskussionspunkt, utan då måste regeringen komma tillbaka och överlägga med EU-nämnden. Jag vill bara inskräpa att samtalen inte får gå dithän att man landar i någon form av halvbeslut som inte har förankrats i EU-nämnden.

Jag noterar av det papper som ordföranden refererade till att det blir en efterföljande middagsdiskussion där även representanter för den europeiska stålindustrin kommer att vara med. Det är kvalificerad lobbning; man kan knappast komma till en högre nivå. Jag vill uppmana ministern att ha självförtroende nog och stå på sig.

Om det, som sagt, skulle vara minsta tendens till att vilja landa i någon form av åtgärd står EU-nämnden alltid till förfogande för överläggning om detta.

Anf. 59 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsrådet, för redovisningen! I sak har jag inget att invända mot den hållning som regeringen har intagit i den här frågan. Jag tycker till och med att den är riktigt bra. Min fundering, som jag gärna vill ha en kommentar till, är om det ligger något i att man ska ha folkomröstning i England och att man då vill påverka vissa grupper att inta en hållning som är åt ena eller andra hållet.

Har statsrådet några funderingar om det och hur är det bland andra medlemsstater?

6 november

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen! Vi från Sverigedemokraterna instämmer i mycket av det som Moderaterna framförde. Den här punkten handlar ju om ett erfarenhetsutbyte, det vill säga det är en diskussionspunkt. Det är inte utan anledning som Storbritannien lyfter upp den här frågan.

Vi vill stämma i bäcken och uppmana regeringen att återkomma till nämnden ifall det skulle bli tal om mer konkreta åtgärder, om subventioner och så vidare. Vi kritiserar att man använder strukturfonder och liknande till sådant. Om det blir tal om sådana åtgärder i de diskussioner som kommer att föras ser vi fram emot att regeringen återkommer till nämnden.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Jag läser i papperen att man konstaterar att europeisk stålindustri är bland de världsledande när det gäller resurseffektivitet och utsläppsnivåer. Samtidigt betonar man vikten av fri allokering. När klimatministrarna förhandlar diskuterar de möjligheterna till att fasa ut den fria allokeringen.

Det får inte bli någon diskrepans mellan den generella politiken att så snabbt som möjligt fasa ut fri allokering och sedan fatta beslut om att på något sätt mjuka upp kriterierna för fri allokering. Detta ryms väl inom regeringens åsikt där man skriver om koldioxideffektivitet.

Även jag oroar mig för att man bjuder in lobbyister till en ministerrådsmiddag. Det kan vara värt att betona att det som lobbyisterna säger vid middagen bör antecknas och göras offentligt för att det ska vara en rimlighet i det hela. När man inte bjudit in alla intressegrupper utan bara en är det viktigt att det blir offentligt. Det vore bra om vår hållning kunde vara att på något sätt skapa transparens kring vad som sägs.

Anf. 62 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Först och främst tro jag att man ska göra den tolkning som EU-nämndens ledamöter gör. Detta är kanske mer triggat av en inrikespolitisk diskussion i Storbritannien, där man känner ett behov

av att vädra frågan eftersom det är tusentals jobb som nu hotas i Storbritannien i en uppstartsfas och även inför en EU-omröstning. Det finns nog inrikespolitiska aspekter i detta.

2015/16:12

6 november

Jag vill vara tydlig med att vi inte har fått några signaler om att Storbritannien har önskemål om statsstöd eller en förändrad frihandelslinje från Storbritanniens sida. Om det skulle bli handelspolitik som kommer upp på mötet är det tydligt både på det papper som är utskickat och från vår sida att det inte är detta organ som hanterar handelspolitik. Det är viktigt för oss.

Jag delar helt EU-nämndens ledamöters uppfattning att det inte är meningen att det ska fattas beslut, utan detta är en diskussionspunkt. Om det skulle bli föremål för en diskussion om åtgärder eller om man kommer in i en situation där det förväntas att man fattar beslut måste vi såklart följa de normala reglerna, informera EU-nämnden och ta fram en ståndpunkt för Sverige. Det är självklart, och jag ser det som naturligt att vi agerar som vanligt.

När det gäller middagen på kvällen är det så att det ibland finns lobbyorganisationer eller intresseorganisationer med på olika informella luncher, middagar och så vidare. Hur man hanterar det kanske inte bara är en fråga för det sammanhang vi diskuterar här. Det är i alla fall inte en beslutspunkt på mötet, så vi får nog hantera i annan ordning hur Sverige ska ställa sig till det.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi har en övrig fråga, Utsläpp från verklig körning – fortsatt arbete.

Anf. 64 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr ordförande! Under denna punkt kommer EU-kommissionen på begäran av den franska delegationen att informera om arbetet med testproceduren RDE, Real Driving Emissions. RDE är en ny testprocedur för mätning av bilars avgasutsläpp. RDE ska komplettera nuvarande testmetoder så att kom-

2015/16:12

6 november

mande utsläppskrav leder till verkliga utsläppsminskningar. RDE ingår som en del i EU-kommissionens långsiktiga arbete med att minska bilarnas skadliga emissioner. Regeringen anser att Sverige kan notera den information som ges, och ingen diskussion förväntas på denna dagordningspunkt.

Det var lite felöversatt ett tag i papperen, men det är inte meningen att det ska bli en diskussion på denna punkt. Det är i alla fall den information som vi har fått.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Det är den information vi har fått i våra papper också; det ska vara en informationspunkt.

Om ingen vill ta till orda tackar vi så mycket och önskar trevlig helg och lycka till på mötet.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 8–9 oktober 2015

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 9 november 2015

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar statsrådet Johansson. Finns det någon muntlig återrapport utöver det skriftliga materialet från den 8–9 oktober?

Anf. 67 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Nej, jag har inget att tillägga utöver det skriftliga.

Anf. 68 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Jag har en fråga. Det står mycket om de olika ländernas ställningstaganden när det gäller Frontex kontra medlemsstaternas nationella suveränitet. Det blir lite förvirrande för oss som ska följa detta. Vad är det egentligen som avses? Vi vill ju ha en yttre, extern gränskontroll om vi inte ska ha någon inre gränskontroll.

Alla pratar om att man värnar den nationella suveräniteten när det gäller gränskontrollen. Den ska vi ta till i akuta situationer och under korta perioder. Frågan är: När, anser statsrådet, ska vi använda den nationella suveräniteten, om den yttre gränskontrollen inte fungerar? Det är detta som framhålls i diskussionen om Frontex mandat.

Det står också att Sverige kan bidra med 300 arbetsveckor för att stödja Frontex. Jag kommer inte ihåg att vi haft någon diskussion om det.

Jag har en annan fråga rörande det som står om Sverige under punkten om presentation av kommissionens förslag och allmän debatt. Det handlar om återvändandepolitikens framtid, punkt 2 c. Det står att Sverige informerade om att man till mötesprotokollet avsåg att foga en röstförklaring till slutsatserna som ut-

2015/16:12

6 november

trycker att hänsyn ska tas till Parisdeklarationen om biståndseffektivitet vid genomförande av åtgärder i slutsatserna. Jag undrar vad man särskilt ville ha fram med detta?

Anf. 69 ROGER HADDAD (FP):

Herr ordförande! Jag har en fråga till justitieministern angränsande till vad Désirée Pethrus tog upp. Det gäller inte specifikt Frontex som gränsmyndighet, utan Schengen, som också var uppe på sammanträdet.

Det står lite allmänt om diskussionen om Schengen och om vikten av att utvärdera Schengenmekanismen. Med tanke på det allvarliga läget och de brister som uppenbarligen finns när det gäller inre och yttre gränskontroller är jag nyfiken på om det finns planer på att ta till mer konkreta åtgärder än en allmän utvärdering.

Kommer man att vidta mer kraftfulla åtgärder för att upprätthålla gränskontrollen?

Anf. 70 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag har en fråga om den permanenta ofördelningsmekanismen respektive säkra länder. Det står i handlingarna att det på grund av tidsbrist inte sas så mycket, men jag undrar vad som ändå sas.

De två springande punkter som är viktiga i ett långsiktigt perspektiv är att man får till stånd en permanent ofördelningsmekanism där man också tar hänsyn till det ansvar som stater har tagit tidigare – vi har pratat om en fördelningsnyckel – och att man går framåt med listan över säkra länder.

Jag undrar vad som sas, hur det ser ut i processen och hur arbetet framöver bedrivs. Det tar alldeles för lång tid.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

2015/16:12

6 november

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Anf. 74 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Om vi börjar med Frontex och Schengenmekanismen vill jag hänvisa till min kollega Anders Ygeman. Han hade de frågorna, och det var han som förde Sveriges talan på den punkten. Nästa gång, inför det ordinarie RIF-möte som kommer, tycker jag att ni kan ställa ytterligare frågor om detta. Det är som sagt hans frågor.

När det gäller Parisdeklarationen och villkoret i diskussionen om biståndet finns det begränsningar av vilken typ av villkor man kan ställa upp för bistånd. Det var viktigt för Sveriges räkning att markera detta. När vi behandlade frågan i EU-nämnden sa vi att vi skulle lägga fram en sådan röstförklaring.

När det gäller Ulrika Karlssons fråga om den permanenta omfördelningen fortsätter förhandlingarna så fort det bara går. Den frågan sitter ännu längre in än vad frågan om den tillfälliga omfördelningen gjorde. En av Sveriges viktigaste prioriteringar är att vi kommer framåt här, och det blir ännu viktigare nu med de senaste dagarnas dramatiska utveckling.

Det kommer många människor till just Sverige; vi är nu uppe i 1 000–1 500 per dygn. Det är en konsekvens av att man inte delar på ansvaret i EU. När jag kommenterade den här frågan i går sa jag att vår prognos för i år ligger på 160 000 flyktingar till Sverige. Det är 1,6 procent av vår befolkning. Det är som om Storbritannien skulle få 1 miljon flyktingar på ett år. Ni kan tänka er hur den diskussionen hade låtit.

2015/16:12

6 november

Detta är ett uttryck för att det är så här det blir när EU-länderna inte klarar av att fördela ansvaret på ett bättre sätt. Förhandlingarna om detta fortsätter. Vi står inför ett extra RIF-råd på måndag – det fjärde i ordningen sedan i somras, om jag räknar rätt. Sedan kommer ett ordinarie i december, och jag hoppas att vi har gjort ytterligare framsteg i frågan då.

Roger Haddad frågade om Schengen, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 75 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Vi hade frågan om säkra länder också och hur diskussionen gick där. Det är en lika viktig fråga.

Anf. 76 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det är samma sak där. Man ser nog framför sig att man ska kunna gå i mål med diskussionen på decembermötet. Så ser tidsplanen ut, men som alltid med saker som rör på sig är osvuret bäst.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Migrationskrisen.

Anf. 78 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Vi har fått en dagordning för RIF-rådet, men vi kan som vanligt inte vara säkra på att det är den slutliga versionen vi har framför oss.

RIF-rådet nu på måndag den 9 november är en uppföljning av höstens rådsmöten. Ordförandeskapet har tillsammans med kommissionen bedömt att det behövs ytterligare uppföljning av de åtgärder man har beslutat om för att hantera krisen.

En diskussion om vilka åtgärder som ska vidtas framöver är också en väsentlig del av mötet. I onsdags träffades Coreper. Då framkom att ordförandeskapet önskat att det antas rådsslutsat-

ser på RIF-rådet. Först i eftermiddag, i dag, ska rådsslutsatserna diskuteras vid ett extra insatt Corepermöte.

2015/16:12

6 november

Utifrån vad vi hittills har sett i Coreper bedömer vi att det är sannolikt att slutsatserna kommer att beröra bland annat medlemsstaternas mottagningskapacitet, genomförandet av antagna åtgärder vad gäller omfördelning av asylsökande inom EU samt arbetet med att få igång hotspots och vikten av att bekämpa människosmuggling.

Medlemsstaternas bidrag till Frontex och EASO och dem som verkar i dessa hotspots understiger fortfarande avsevärt det behov som myndigheterna har identifierat. Det gäller även bidrag med personal och utrustning till Frontex gemensamma gränskontrolloperationer.

Vidare förväntar vi att slutsatserna kommer att behandla samarbetet med Turkiet och andra tredjeländer samt gränskontroll. Andra frågor är framsteg i förhandlingarna om en permanent omfördelningsmekanism vid kris, säkra ursprungsländer samt vikten av att nå resultat i pågående processer som rör återvändande. Också skrivningar om europeiska migrationssambandsmän i tredjeland samt upprättandet av permanent europeiskt vidarebosättningsprogram kan förväntas.

Man kommer också att beröra ett krishanteringsverktyg som kallas IPCR som nu aktiveras på grund av migrationskrisen. IPCR är en förkortning av Integrated Political Crisis Response Arrangements. Vidare kommer frågor om kommunikationsverksamhet som riktar sig till tredjelandsmedborgare att nämnas. Slutligen kommer förmodligen också civilskydd och humanitära frågor beröras.

Vid alla migrationsdiskussioner anser regeringen att det är viktigt att stärka kapaciteten att hantera flyktingströmmarna hos de medlemsstater som utsätts för ett stort tryck för att motverka risk för humanitära kriser samt motverka de stora sekundära rörelser som noterats mellan länderna längs med migrationsrutten vid östra Medelhavet och västra Balkan.

Det är vidare viktigt att genomföra de beslut som har fattats gällande den interna omfördelningen och vidarebosättning. Det

2015/16:12

6 november

operativa stödet genom bland annat hotspots måste komma igång. Regeringen välkomnar ett ökat samarbete mellan länderna längs med migrationsrutten via östra Medelhavet och västra Balkan. Det är centralt att få kontroll över situationen med migrationsflödena och att värna grundläggande principer när det gäller asylrätt och human behandling av flyktingarna längs rutten.

Vad gäller Turkiet välkomnar regeringen resultatet av Europeiska rådet den 15 oktober där man uttryckte ett behov att ingjuta ny energi i anslutningsprocessen med Turkiet. Det är viktigt att det utökade samarbetet inom migrationsområdet sker inom ramen för anslutningsprocessen.

Det är också positivt att Europeiska rådet gav en tydlig signal om ett utökat politiskt och finansiellt stöd till Turkiet kombinerat med förväntningar om ett utökat samarbete vad gäller registrering av flyktingar och migranter, bekämpning av smugglingsnätverk och dokumentsäkerhet. I det sammanhanget är ett högnivåmöte med Turkiet välkommet.

Genomförandet av handlingsplanen kommer att bidra till att Turkiets redan pågående dialog om viseringsliberalisering går framåt i och med att flera av de åtgärder som tas upp i handlingsplanen redan är överenskomna i Turkiets vägkarta för viseringsfrihet. De finns också en tydlig koppling till genomförandet av återttagandeavtalet. Det är viktigt att understryka att vägkartan för viseringsfrihet är omfattande och ställer upp tydliga kriterier på en rad områden inte minst när det gäller ett stärkt minoritetsskydd.

När det sedan gäller krishanteringsverktyget IPCR välkomnar vi att man har aktiverat detta och prövat på arbetet med att ta fram en samlad lägesbild trots att inte alla rutiner är färdigställda. Den rådande situationen är ett bra tillfälle att prova IPCR som verktyg då behovet av att samla lägesinformation är stort.

Slutligen kommer även civilskydd och humanitära frågor att diskuteras. Regeringen stöder att kommissionen tittar på vilka behov som kan finnas på västra Balkan inför vintern och att civilskyddsmekanismen kan användas.

Avslutningsvis vill jag även meddela att regeringen i går fattade beslut om att Sverige ska begära omfördelning enligt det

rådsbeslut om 120 000 sökande som antogs den 22 september. Frågan utgör en del i den migrationsöverenskommelse som slöts av regeringen och allianspartierna den 23 oktober. Jag kommer under rådsmöten i november att informera mina kollegor om regeringens beslut i denna del.

2015/16:12

6 november

Anf. 79 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet! Med all respekt för att behandlingen i EU-nämnden i slutändan är muntlig önskar vi från Sverigedemokraterna mer skriftlig information inför överläggningarna och samrådet. Nu redogjorde statsrådet ändå för det muntligen. Men vi önskar till framtida nämndmöten att vi får mer skriftligt material.

Vad gäller det som statsrådet tar upp här är det inte särskilt mycket nytt som har framkommit. Vi har behandlat frågan ett antal gånger i nämnden. De ståndpunkter som vi har från vårt parti är ganska kända vid det här laget.

Vi anser att migrationspolitiken i första hand är en nationell fråga. Det är å andra sidan så att man kan göra mycket på EU-nivå. Där vill vi återigen understryka flyktinghjälp, mer stöd till UNHCR och Världslivsmedelsprogrammet. Det är två FN-organ som skriker efter mer pengar. Vi har också tidigare diskuterat hur vi kan se till att lösa mer av problemen på plats i ursprungsländerna.

Vi välkomnar att regeringen är positiv till att stärka Frontex. Däremot är vi negativa till den omfördelningsmekanism som har tagits fram. Det finns planer på att gå vidare med den och göra den till ett permanent inslag. Därmed sätter man Dublinförordningen ur spel, och det är någonting som vi ser väldigt negativt på. Vi är emot en tvingande omfördelningsmekanism, och vi är emot en permanent tvingande omfördelningsmekanism. Vi vill i stället att Dublinförordningen ska efterlevas.

Samarbetet med Turkiet är förvisso positivt eftersom Turkiet är en viktig nyckelfaktor. Samtidigt är vi skeptiska till de viseringsfriheter som man nu kommer att åtnjuta. Vi vill även att regeringen arbetar för att fler säkra länder läggs till på den lista som EU har etablerat.

Avslutningsvis menar i varje fall inte Sverigedemokraterna att Sverige tar ansvar i frågan. Det finns en rad andra EU-länder som tar mer ansvar än vad Sverige gör. Nu har vi olika syn på vad ansvarstagande i den här frågan är. Vi kan konstatera att den situation som Sverige har i dagsläget inte är till fyllest.

Det som regeringen nu har efterfrågat är att EU ska omfördela flyktingar från Sverige. Det visar på att vi inte har kapacitet att hantera det stora tillflöde som vi har i dagsläget. Där menar vi att regeringen bör tänka om och införa en nollvision för mottagandet i Sverige som det ser ut i dagsläget i stället för att tvinga på de problem vi har upplevt i vårt land på andra EU-länder. Därmed anmäler vi avvikande mening.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Nu ända fram till sista slutet höll sig Sverigedemokraterna till det som är uppe på bordet vid mötet. Jag uppskattar om alla kan hålla sig till det som är på vårt bord. Inrikespolitiska frågor kan vi ta i andra forum där de beslutas.

Anf. 81 ROGER HADDAD (FP):

Herr ordförande! Jag har en fråga till migrations- och justitieministern. Först vill jag inleda ned att säga att Folkpartiet liberalerna står bakom den svenska ståndpunkten. Jag särskilt betona avsnittet om grundläggande principer när det gäller asylrätten.

Detta med migrationsrutter vid Medelhavet är viktigt. De strategiska länder som nämnts är Turkiet men också Libanon. De behöver extra stöd i den här situationen. Det behövs för att förebygga humanitära kriser där men också för att underlätta deras möjlighet att härbärgera de över en miljon syrier som finns bland annat i Libanon.

Samverkan med Turkiet har nämnts. Jag lyssnade häromdagen på Frankrikes ambassadör som sa angående frågan om omfördelning att Frankrike inte kommer att vilja ta emot några flyktingar från Tyskland. Vi ser att de flesta väljer Tyskland och att inte så många kommer till Frankrike, utan de kommer i stället till exempel till Sverige.

Jag undrar för svensk del hur det ser ut med omfördelnings-

mekanismen. Det är i sak en viktig fråga. Hur effektivt kommer det att vara för Sverige? Hittills är det lite bekymmersamt. Jag förstår att man fokuserar på Grekland och Italien. Det är en extraordinär situation. Men eftersom vi vid sidan av Tyskland har tagit ett mycket stort ansvar vore det bra om vi kunde få någon indikation på hur regeringen bedömer läget. Kommer vi att få hjälp med omfördelningen till andra EU-länder? Hur ser det ut?

2015/16:12

6 november

Anf. 82 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Detta är ett viktigt möte, som det brukar vara när det gäller dessa frågor. Det vi har är lägesrapporten. Jag känner mig lite uppgiven inför den. Det kommer nog tyvärr att vara en lägesrapport där inte särskilt mycket har hänt. Vi har fått signaler om den tillfälliga omfördelningsmekanismen. Jag har hört siffror om 116 personer, 118 personer och i bästa fall att det ska vara 160 personer som omfördelas.

Det är väl ett underbetyg att inte fler personer har omfördelats. Det har ändå gått någon månad eller så. Det var förvisso över två års tid. Det var någonting som vi varnade för att det kanske skulle ta väldigt lång tid innan människor i akut kris omfördelades över unionen. Det är en punkt där jag befarar att det kanske kommer att se dystert ut.

I övrigt har jag inte uppfattat att regeringen har levererat ståndpunkter i de enskilda delarna. Nu rapporterade ministern om väldigt många sakfrågor här. Det är svårt att ta ställning till dem utan att veta i detalj. Det skulle vara bra om man kunde få dem i punktform med vilka som är beslutspunkter inför mötet och att vi får en ståndpunkt för varje beslutspunkt. Det är rätt omfattande frågor där det finns frågetecken.

Vi stöder som grund till exempel hotspots. Det är en bra möjlighet att kunna få grepp om registreringen och mottagandet. Men det gäller lite hur utformningen ska se ut. Det har diskuterats när Cosac träffades att hotspots skulle vara informationscenter, som man enades om på Cosac. Nu har det också nämnts att det skulle vara mer lägerbetonat, inhägnat och en förvaring av människor, och att det skulle riskera att vara under väldigt lång tid. Det är lite beroende på hur de ser ut. Men vi stöder grunden för att det skulle vara information och registrering.

2015/16:12

6 november

Jag undrar lite hur ministern avser att återkomma. Vi kan faktiskt inte i det här läget säga att vi stöder regeringens ståndpunkt. Vi har inte fått klart för oss vad regeringens ståndpunkt är.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar Ulrika Karlsson för det och vill följa upp på det hon sa. Slutsatserna är inte tillräckligt fastställda för att det skulle vara meningsfullt att försöka samråda om dem i dag. Jag har haft en dialog med ministern och hans kansli om att vi kommer att behöva ha ett telefonmöte på måndag. Vi har ännu inte lyckats fastställa en tid för det. Ni får nog förbereda er på att vi kommer att behöva ha ett telefonmöte på måndag.

Inför det mötet är det väldigt bra om regeringen kan ta hänsyn till det Ulrika Karlsson här tar upp. Särskilt när det blir telefonmötet är det bra med en tydlig skriftlig position innan som är lätt att relatera till. Jag uppskattar om regeringen kunde ta till sig det Ulrika sa här. Vi ska förbereda oss i nämnden för att ni kan behöva kallas till ett möte på måndag därför att slutsatserna helt enkelt inte är i en sådan form att det är meningsfullt att fatta ett konkret beslut om dem i dag.

Anf. 84 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Herr ordförande! Tack så mycket för föredragningen, statsrådet. Det är oerhört många olika delar i frågeställningarna som håller på att diskuteras på EU-nivå. Från Sveriges sida vill vi ha en human asylpolitik. Vi vill kunna stå upp för en generositet, Sverige har god ekonomi, och så vidare.

Det är utgångspunkten. Samtidigt är det vad som drar väldigt många människor hit. Vi har en hög välfärd och en generös flyktingpolitik. Men frågan är: Måste vi inte gå mot en mer gemensam asylpolitik där vi har någorlunda liknande regler? Många kommer ändå att välja Sverige för att vi har ett bra utbildningssystem, fri utbildning på högskolenivå, och så vidare. På något sätt tror jag att vi måste gå mot en mer gemensam asylpolitik i många delar, dessvärre, i varje fall i en sådan här krissituation. Jag undrar om statsrådet har någon kommentar till det.

När det sedan gäller Dublinförordningen och omfördelningsmekanismen tror jag att det var Stefan Löfven som sa till mig

tidigare att när omfördelningsmekanismen blir permanent upphävs Dublinförordningen. Det innebär att Dublinförordningen fortfarande gäller. Varför i hela friden kan vi då inte hävda Dublinförordningen? Varför kan vi acceptera att människor vandrar från land till land? Det måste EU kunna svara på.

2015/16:12

6 november

Varför fungerar inte Schengen och Frontex så att registrering redan nu har påbörjats på varje individ som kommer in över gränserna?

Som jag ser det är detta framför allt en säkerhetsfråga. Om människor ska ha rätt att söka asyl måste vi ju veta vad det är för människor som tar sig in. Det finns ändå ganska många rapporter; bland annat sa Obamaadministrationen häromdagen att man ser flera tusen IS-personer som på sociala medier uppmanas att bege sig till Europa för att begå terrorbrott.

Vi måste ändå värna svenska folkets säkerhetsintressen, och då måste vi kunna garantera att alla som kommer in registreras och att vi vet var de befinner sig. Även om statsrådet inte har direkt ansvar för Frontex- och Schengenfrågorna kan nog en kommentar krävas inför detta möte om vad Sverige ska markera hårt, alltså att vi kommer att säga att folk ska registreras enligt Dublinförordningen.

Vi står naturligtvis bakom tidigare ställningstaganden när det gäller humanitära visum, och jag tror fortfarande att det är någonting vi måste driva på. Regeringen säger ofta att inga andra driver detta. Jag var dock när EPP, den största partigrupperingen i Europa, hade kongress för någon vecka sedan. Då antogs ett dokument där det just står att man är för humanitära visum och att människor ska kunna söka asyl utanför EU. Jag tycker alltså inte att det på något sätt är så att den svenska regeringen är ensam, utan det går att söka allianser med EPP-partier.

Slutligen vill jag ta upp de utlovade pengarna. Det var en intressant artikel i nättidningen Europaportalen, som statsrådet säkert känner till, där det stod om utlovade pengar till flyktingkrisen. Sverige fanns inte ens med på den listan. Jag skulle bara vilja ta upp detta eftersom det är viktigt att vi har tillräckligt med resurser för att kunna hjälpa på plats. Jag var i irakiska Kurdistan och kom hem i måndags. Där säger man att det inte finns några

2015/16:12

6 november

utlovade pengar till dem, och faktum är att det där befinner sig många som nu börjar ta sig till Europa.

Om de inte får hjälp där kommer människor även att börja lämna irakiska Kurdistan. Vi pratar oftast om att Turkiet, Jordanien och Libanon ska få pengar, men jag skulle alltså vilja göra inspelet att irakiska Kurdistan är lika viktigt. Man säger att om det blir en offensiv gentemot Isis i Mosul kommer ungefär 500 000–800 000 människor att bege sig på flykt. Bekämpa IS vill vi, men även UNHCR räknar med att över ½ miljon då kommer att bege sig på flykt. När det gäller den här regionen kommer det alltså att behövas jättestora resurser även i Irak, så glöm inte det landet!

Anf. 85 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för redovisningen. Vad beträffar kommande ståndpunkter och den svenska inställningen till dem bara förutsätter jag att man i tillämpliga delar följer den migrationsuppgörelse som har skett mellan flertalet av riksdagens partier.

Min frågeställning i det här sammanhanget rör närmast det statsrådet nämnde om anslutningsprocessen för Turkiet. Vad är bedömningen från statsrådets sida när det gäller det motstånd som tidigare har kunnat avläsas från till exempel den franska sidan? Det har varit distinkt och hårt. Har det lättat något, eller hur är läget när det gäller viljan hos de andra medlemsstaterna att göra någonting i den frågeställningen?

Anf. 86 MARIA ABRAHAMSSON (M):

Det är möjligt att jag måste använda ett litet skohorn för att tränga mig in under rubriken regeringens ståndpunkt, eller kanske den blivande ståndpunkten. Jag tar i alla fall sikte på hanteringen av flyktingströmmarna.

Jag såg migrationsministern i Aktuellt i går kväll, och jag noterade särskilt uttalandet att det inte finns någon svensk lösning utan bara en europeisk lösning. Mot bakgrund av det uttalandet tänker jag så här: Syrien har ju grannländer som är mycket rika. Som människorättsorganisationer, bland annat Amnesty, har konstaterat tar Syriens grannländer inte emot några flyktingar alls

från Syrien och Irak. Min måhända lite okunniga fråga är därför om Sverige gör något, eller om EU gör något, för att Syriens oljerika grannländer ska ta emot flyktingar och på så vis bidra till flyktingmottagandet och avlasta EU.

2015/16:12

6 november

Anf. 87 AMINEH KAKABAVEH (V):

Herr ordförande! Tack, statsrådet! Jag >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< vill i alla fall understryka det här med Grekland. Det är ett krisdrabbat land och det mest belastade. Bara till ön Lesbos kommer ½ miljon människor för att passera landet. Landet är i kris, och man kan inte ta hand om människor på ett rättssäkert sätt. Mottagandet är dåligt.

Därför är det allvarligt om EU menar att Dublinförordningen ska gälla där. På vissa ställen i Grekland är det redan frivilligorganisationer som tar hand om sanitet, trafik, vatten och allt möjligt till flyktingarna som kommer dit. Man måste helt enkelt betona detta och lyfta fram att Grekland inte ensamt kan ta hand om alla dessa människor, som själva är traumatiserade och behöver både hjälp och rättssäkerhet i asylprocessen.

Frågan om Turkiet är intressant. Vi vet ju om – till och med Margot Wallström var ute och sa det – att Turkiet inte är ett säkert land. Turkiet är faktiskt självt i kris och i krig. Jag vet inte hur många av er som har varit i flyktinglägren där, men i somras var jag på flera ställen. På nätterna passerar tusentals och åter tusentals syrier till exempel staden Izmir på väg till Grekland. Där står polisen med pansarvagnar och låter dem passera. Det enda de vill säkra är landets medborgare. Jag frågade några poliser vad det är de gör; är det människorna de skyddar? Nej, sa de. På ställen som tunnelbana och busstationer vill de helt enkelt säkra sina egna medborgare.

Turkiet är inte ett land att ge pengar. Det är kontraproduktivt. Vad har Turkiet gjort med alla de miljarder landet har fått? På många ställen som är långt bort – Ankara – får flyktingar inte ens åka bil eller gå in i landet. Det gäller många andra ställen där de egentligen inte ens bryr sig. Vi i Vänsterpartiet menar att Turkiet inte är ett säkert land. När det gäller asylprocessen gör man i princip ingenting förutom att ta emot de människor de har tagit

2015/16:12

6 november

emot från början. Nu låter man dem gå – folk ska passera till Europa. Landet vill inte ha folk där.

Vi måste fatta att det är kontraproduktivt att ge mer pengar till Turkiet för ändamålet. Det viktiga är snarare att ha säkra vägar. FN:s funktioner är ur funktion i dessa länder. När jag själv kom som flykting på 1990-talet fanns det länder som tog emot människor, och Turkiet var ett av dem. Man behövde inte riskera sitt eget liv och så vidare. Det är jätteviktigt, och det är fortfarande en stor fråga. Det finns många EU-länder som inte alls bryr sig. Frågan är vad Sverige kan göra. Hur gör vi för att andra länder också ska ta emot fler och för att skapa säkra vägar?

Det är också en fråga om att asylsökande fortfarande drunknar i Medelhavet. Vi vet det, och det är tragiskt och hemskt. Därför menar vi i Vänsterpartiet att det är viktigt att rädda liv där. Insatserna bör utökas till något som motsvarar det tidigare Mare Nostrum. Det är våra synpunkter i det här läget.

Anf. 88 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Jag får se om jag kan fånga upp alla frågor. Om jag missar någonting får ni återkomma i en andra runda.

Vad gäller formfrågan, som bland annat Ulrika Karlsson lyfter fram, är detta ett extrainkallat möte. Vi har ännu inte sett hur rådsslutsatserna kommer att bli, och Coreper har som sagt möte i eftermiddag. Så fort vi ser ett mer färdigt dokument kring detta kommer vi självklart att gå över till EU-nämnden med det. Där kommer vi också att bifoga de ståndpunkter vi från regeringens sida kan ha kring detta.

Sedan blir det väl, som ordföranden sa, aktuellt med ytterligare ett samråd på måndag i så fall. Vem som tar det, det vill säga om det blir jag eller min statssekreterare, får jag låta vara osagt. Det kan nämligen mycket väl vara så att mötet kanske har börjat eller att jag till och med har bilateraler. Vi får väl försöka lösa det så praktiskt vi kan. Ytterligare ett möte bör man dock kunna räkna med.

Jag har redogjort för en del frågeställningar vi redan nu kan säga kommer upp på bordet, och det kommer även att klarna mer under dagen och helgen.

2015/16:12

6 november

Låt mig fånga upp en del sakfrågor. Roger Haddad lyfte fram bland annat Turkietfrågan och samverkan med Turkiet, och det gjorde även Amineh Kakabaveh. Min uppfattning är att Turkiet på något sätt måste vara en del av lösningen i den här situationen. Inströmningen mellan Grekland och Turkiet är inte bara oerhört farlig för flyktingarna i sig utan gör också att vi har en sådan situation som den vi nu har. Min bedömning är alltså att dialogen med Turkiet, på så hög nivå som möjligt, måste fortsätta.

Roger Haddad frågade hur effektiv omfördelningen är, och den frågan har tagits upp även av många andra. Det är bara att konstatera att det hittills, under den dryga månad beslutet har varit på plats, är 118 som har omfördelats. Vi talar om två år då sammanlagt 160 000 ska omfördelas. Takten måste såklart öka, men beslutet har bara varit på plats i en månad. Det ska man nog vara klar över. Man har som sagt två år på sig. Det finns ingen väg tillbaka från detta, utan vi måste få det här systemet att fungera. Vi kan inte ha ett läge där det bara är några länder som tar ansvar.

Det är klart att det kanske finns partier som tycker att vi inte ska ha några flyktingar till EU över huvud taget. Det talas om nollvisioner och så där. Då vill jag bara säga följande: Är man i ett läge där vi har totalt sett 60 miljoner flyktingar i världen – det är den högsta siffran någonsin – är det totalt orealistiskt att säga att det inte ska komma några flyktingar till Europa. Den hållningen förstår jag faktiskt över huvud taget inte. Europa måste kunna ge plats åt flyktingar, men det måste ske på ett sådant sätt att alla länder är beredda att ta ansvar.

Désirée Pethrus lyfter fram Dublinförordningen, och frågeställningen är varför folk vandrar från land till land. Situationen är ju sådan att vi upprätthåller Dublinförordningen. Vi följer den. Om någon är registrerad i ett annat land avvisar vi dem till det land där de är registrerade. Det gör vi varenda månad, och det gör vi i år också. Vi fortsätter med det. Bekymret har varit att det har kommit in så pass många till Europa under så kort tid att alla inte hinner bli registrerade – bara i Tyskland talar vi om tio tusen-

2015/16:12

6 november

tals, kanske uppemot hundra tusentals, som inte är registrerade utan finns på boendena i Tyskland. Kanske 40 000 av dem bor i tält.

I den situation vi nu står inför börjar en del av dem dra sig norrut eftersom det kommer att ta väldigt lång tid för dem att få sin sak prövad där. Det är därför jag sa som jag gjorde i går, nämligen att vi nu är i ett läge där våra boendeplatser börjar ta slut. De kan när de kommer till den svenska gränsen mycket väl mötas av beskedet att vi inte kan stå för boendet, utan antingen får de lösa det själv eller vända tillbaka till Tyskland. Vi hade kontakter med den tyska regeringen i går om den frågan, inte bara för att inskräpa hur viktigt vi tycker att det är att man faktiskt försöker lösa situationen i Tyskland och registrera dem som finns där utan också för att informera dem om vad vi hade tänkt säga i går eftermiddag.

Désirée Pethrus frågade om biståndet. Sverige är en stor biståndsnation och fortsätter att vara det. Vi är en av de fyra största biståndsgivarna till UNHCR. Det är en väldigt viktig del för att kunna hjälpa flyktingarna på plats. Försvarsministern och utrikesministern var ju i Irak och irakiska Kurdistan för bara några dagar sedan och diskuterade bland annat detta.

Sedan var det frågan om humanitära visum. Jag tar gärna stöd av EPP-gruppen och EPP:s partier, om det skulle vara så. Men jag vet att till exempel Viktor Orbán ingår i EPP, och det är inte säkert att han står bakom humanitära visum. Det finns också många andra partier i den partigruppen som kanske kan ha en uppfattning när de skriver under dokument, men när det sedan kommer till ministerrådet och ska diskuteras där, då är Sverige fortfarande ensamt om den positionen.

Vikten av att vi följer upp uppgörelsen, Eskil Erlandsson, är en självklarhet. Jag tycker att det är en viktig uppgörelse, och det är viktigt att vi vårdar den. Om det skulle behövas är vi beredda att ta ytterligare steg i det samarbetet. Det är vi från regeringen öppna för. Jag tror att svenska folket nu förväntar sig av oss att vi samlar oss över blockgränserna kring gemensamma ståndpunkter för att klara den svåraste flyktingsituationen som vi har haft sedan andra världskriget, inte bara i Europa utan också för svensk del.

Sedan var det frågan om anslutningsprocessen och Turkiet. Motståndet från Frankrike mot ett turkiskt medlemskap kom framför allt fram under Sarkozytiden. Då gick Frankrike väldigt hårt in för att motsätta sig Turkiets anslutning till EU. Man fick då också stöd av de tyska kristdemokraterna. Var den nya franska regeringen står är just nu osäkert. Den svenska positionen har tidigare varit att vi gärna skulle se ett turkiskt medlemskap i EU, men den frågan har legat på is under ett antal år. Som jag sa tidigare måste man ha Turkiet med på ett eller annat sätt om man ska få en lösning på den här frågan.

Amineh Kakabaveh tar upp frågan om mottagandet i Grekland och hur situationen ser ut där. Grekland omfattas ju inte av Dublinförordningen. Det finns inte något medlemsland i EU som till följd av Dublinförordningen skickar flyktingar tillbaka till Grekland. Det grekiska mottagningssystemet bedömdes som undermåligt i en dom i Europadomstolen för några år sedan. Då och då får vi rapporter från Grekland där man beskriver sin väg för att komma in i asylmottagningssystemet igen. Man vill visa att man håller den kvalitet som krävs för att kvala in i systemet. Men där är man, som jag bedömer det, ganska långt ifrån.

Det är snarare tvärtom. Det är inte så att alla europeiska länder skickar tillbaka flyktingar till Grekland, tvärtom. Genom omfördelningen fördelas flyktingar om från Grekland till övriga europeiska länder. Det är ett stort antal som genom den här omfördelningen ska avlasta Grekland under de kommande två åren.

Vidare har vi frågan om Turkiet och säkra länder. Jag tror att den frågan skarpt kommer upp igen på decembermötet. Vår uppfattning har varit att vi inte anser att Turkiet ska finnas med på säkra länder-listan. Å andra sidan ska man komma ihåg att det inte är någon stor sak för Sveriges räkning. Det är inte många flyktingar som är turkiska medborgare eller har sin hemvist i Turkiet. Hittills i år är det 160 personer från Turkiet som har ansökt om asyl i Sverige, varav nio personer från Turkiet har beviljats uppehållstillstånd. Så Turkiet står för en väldigt liten del av det totala antalet flyktingar.

Maria Abrahamsson pratade om Syriens grannländer. Turkiet, Libanon och Jordanien tar ju emot väldigt stora flyktingströmmar från Syrien. Det är över fyra miljoner som finns i dessa grannlän-

2015/16:12

6 november

der. Jag antar att du menade att andra länder inte tar emot några flyktingar.

På internationell nivå driver Sverige på för att öka vidarebosättning, det vill säga att UNHCR:s resettlement-program måste fungera bättre. Vi driver även att dessa stater måste vara en del av vidarebosättningen. Det tror jag absolut att de skulle kunna klara av. Det är nog den vägen som man måste gå för att kunna flytta fram positionerna också där.

Men vi ska komma ihåg att när det gäller vidarebosättning är det inte bara grannländerna som avses. Det har tidigare varit problem med de europeiska länderna. Inte ens hälften av EU-länderna är med i vidarebosättningen. Nu när vi får ett europeiskt vidarebosättningsprogram för de 20 000 som vi beslutade om i somras säkerställer vi detta. Men vi kommer att fortsätta att jobba för att också de Gulfstater som jag refererade till ska vara med.

Anf. 89 AMINEH KAKABAVEH (V):

Herr ordförande! Tack, statsrådet Morgan Johansson!

Jag tänker gå tillbaka till det som jag nämnde om Dublinförordningen. Det står någonstans att kommissionen avser att ta upp frågan om Grekland ska bli föremål för Dublinförordningen. Det var det som var min farhåga.

Beträffande Turkiet är det bra och viktigt att Sverige inte ser det som ett säkert land. Valrörelsen där visade också att landet inte är ett säkert land vare sig för dem som bor där eller för dem som kommer hit och måste återvända, oavsett om de är turkiska eller icke turkiska medborgare. Frågan handlar om rättssäkerhet i asylprocessen och att människor känner sig säkra för att de ska kunna stanna i de länderna. Varken Sverige eller EU nämner att det finns två kurdiska områden, det ena i Syrien och det andra i Kurdistan och Irak, som är skyddade, även om det pågår krig där. Désirée Pethrus var också inne på det.

Varför skulle inte omvärlden kunna ha en skyddszon där för minoriteter, för kvinnor, för kurderna, för assyrierna och för kristna? Det är också därifrån som det kommer flest flyktingar. De borde få skydd i de säkra områdena så att de fick mer stöd. Det är

mer fokus på Turkiet och andra länder än på dessa områden. När våra 15-åriga flickor kidnappas till Syrien är det kurderna och YGP som skyddar dem. Men i ett längre perspektiv skulle man kunna ha en skyddszon i de turkiska delarna där man kan säkerställa att människor inte riskerar sina liv.

2015/16:12

6 november

I de kurdiska delarna av Turkiet finns det 200 000 flyktingar från Syrien. Det var inte Turkiet som tog hand om dem. Det är fortfarande kurderna i Turkiet som tar hand om dessa flyktingar. Det finns inte några flyktingläger i de kurdiska delarna av Turkiet för till exempel kurderna i Syrien. Därför finns det all anledning att förstärka de kurdiska områdena. Detta är inte ens på tal trots att människor vänder sig till kurderna. Jag tycker att man borde ta upp den frågan.

Utanför nämnden har jag många gånger tagit upp att Gulfstaterna och de muslimska staterna är väldigt rika. Några har tagit mot flyktingar, men andra rika stater har inte gjort det. Man kan inte tvinga dem att ta hand om människor när mänskliga rättigheter kränks och när könsapartheid gäller i vissa länder. Det är de som också hjälper många islamistiska grupperingar. Därför skulle man också ställa...

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att du börjar röra dig lite grann över på utrikesfrågorna. Utrikesministern är kanske mer lämplig för den diskussionen.

Anf. 91 AMINEH KAKABAVEH (V):

Okej, men om man har en diskussion i Europa borde man diskutera också det området. De länderna borde också ta hand om människor.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Den typen av frågor hanterar vi mer med Wallström, tänkte jag.

Anf. 93 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för svaret, även om jag upplevde att det inte var något svar alls på det jag frågade om.

2015/16:12

6 november

Tråkigt nog lyssnade uppenbarligen inte statsrådet på mitt anförande. På annat sätt kan jag inte tolka icke-svaret. Det finns ju ingenting nytt i de här sammanhangen, men statsrådet bemötte i princip ingenting av det som jag sa, utom en enda sak som statsrådet dessutom missuppfattade. Det gällde den nollvision som jag uttalade mig om.

Det är ingenting nytt från vårt håll. Vi har föreslagit att Sverige ska införa en nollvision. Vår ståndpunkt är att migrationspolitiken är en nationell fråga som bara berör Sverige och inte EU. Däri låg missförståndet.

Nu ska jag inte göra detta till en inrikespolitisk debatt. Jag kan bara konstatera att det inte råder krig i till exempel Danmark och Tyskland. Vi har tagit upp Dublinförordningen flera gånger tidigare, och den är tyvärr satt ur spel sedan väldigt länge, vilket är alarmerande. Tyvärr verkar regeringen inte se några problem med det eftersom man inte verkar i en sådan riktning att Dublinförordningen efterlevs.

Vi ser hellre ett fokus på närområdena, Turkiet, Libanon och Jordanien. De länderna har tagit emot många flyktingar och behöver nu mer hjälp. Jag var själv på besök i Libanon för några veckor sedan och pratade med flyktingorganisationen på plats. Man skriker efter pengar, men regeringen väljer att prioritera annorlunda. Tyvärr ser vi inte några förslag från EU på bordet.

Avslutningsvis vill jag säga något om Turkiet. Vi ser en oro-väckande utveckling där med AKP och den islamistiska inriktningen. I fråga om säkra länder är Turkiet ändå ett säkert land för asylsökande. Turkiet borde vara med på en sådan lista även om det inte kommer många asylsökande därifrån till Sverige. Däremot är det självklart att Turkiet inte ska ingå i EU.

Därmed kvarstår jag vid vår avvikande mening.

Anf. 94 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag vill kommentera det som statsrådet sa, att Dublinförordningen fortfarande gäller. Men det är klart att vi nog alla inser att Dublinförordningen är satt ur system. Frågan är då vad som ska gälla. Om människor kommer hit från Tyskland eller från ett annat EU-land, kan vi acceptera det? Människor vandrar ju.

Det finns i dag visumkrav på resande från ett stort antal länder, och det fungerar ju när man kommer med flyget. Men när man vandrar genom hela västra Balkan och genom land efter land i Europa, då är det inte längre så att man enbart söker skydd utan man söker sig naturligtvis en ny framtid i framför allt Sverige.

Vi kan ta emot många, men det måste ändå ske med en ökad säkerhet. En av de viktigaste frågorna för mig just nu är att personer vandrar in i EU utan att man har kontroll på vad det är för några. Det är därför som registrering, fingeravtryck och sådant måste fungera. Även för RIF-rådet måste frågan om Europas medborgares säkerhet vara i fokus.

Jag tycker inte att det är tillfredsställande att länder som Grekland har viftat förbi folk utan att registrera alla. Det är inte okej. Vi har accepterat det när det har varit i mindre omfattning, men i den här omfattningen är det inte rättssäkert och inte säkert för Europas medborgare. Vi har ju att försvara svenska medborgares intressen.

När det gäller Orbán har dokumentet antagits i konsensus på EPP-mötet, så han får nog stå upp för det.

Statsrådet säger att det finns biståndspengar till UNHCR. Men det är väldigt lite pengar som går till flyktingkrisen. UNHCR:s pengar går till många olika delar av världen. Men hur mycket som Sverige bidrar med till den här fonden finns inte redovisat, i alla fall inte i den artikel som du hänvisade till.

Det behövs alltså rejäla pengar till länderna runt Syrien. Men vi får inte glömma bort – det är det jag vill betona – irakiska Kurdistan, där 50 procent av flyktingbarnen i dag inte får skolgång. Om det här utökas kommer det att bli fler flyktingläger utanför irakiska Kurdistan, på Nineveslätten, om man gör en insats mot Mosul, mot Isis. Det är ju liksom Isis som väldigt mycket fokuserar på. När det gäller de pengar som EU nu kommer att diskutera vill jag bara betona: Glöm inte bort Irak och irakiska Kurdistan i det sammanhanget!

Anf. 95 ULRICA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag tackar för att vi får tillfälle att återkomma. Det är väl det som är viktigt för att förhålla oss till dagordningen nu. Det är bra

2015/16:12

6 november

att det blir strukturerat och tydligt vad som är beslutspunkter på dagordningen och den svenska ståndpunkten. Jag ser fram emot att se antingen ministern eller statssekreteraren på måndag och att vi kan gå in i detalj och diskutera detta.

Jag tror att vi är rörande överens om det rent generella, det vill säga att EU inte gör tillräckligt för att möta krisen. Man gör faktiskt inte tillräckligt för att skapa ordning och reda i migrationssystemet eller för att fler länder ska göra mer och ta ansvar. Det handlar om att uppfylla de löften man faktiskt har gett eller de beslut som man redan har tagit eller om att motverka orsakerna till att människor befinner sig på flykt. Det finns alltså mycket kvar att göra. Listan kan bli otroligt lång.

I det sammanhanget skulle jag bara vilja att migrationsministern nämner vad Sverige prioriterar just nu. Jag hoppas att han säger att Sverige prioriterar att fler länder ska göra mer, att man tittar på omfördelningsmekanismerna, den permanenta omfördelningen, att man uppfyller de löften man har utställt och att man går vidare med säkra länder och så vidare. Men ministern kanske kan svara själv på vad Sverige prioriterar.

Anf. 96 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det var som sagt delar som framför allt rörde utrikesministern, Amineh Kakabaveh, men när det gäller mina delar ska jag svara.

Dublinförordningen, återigen, gäller inte för Grekland. När det fungerar igen i Grekland är det klart att de ska in i systemet. Men så länge det inte fungerar använder vi inte Dublinförordningen, och det finns inget annat EU-land som gör det.

Vi vill väl alla att asylmottagningssystemet i Grekland ska fungera. För övrigt är det egentligen ingen effekt av flyktingkrisen just nu att det inte fungerar i Grekland, utan det ligger längre tillbaka i tiden. Det handlar egentligen om den ekonomiska krisen i Grekland, som gjorde att de inte kunde upprätthålla kvaliteten i detta. Nu är det förstås ännu svårare för dem att göra det. Precis därför får de nu hjälp både ekonomiskt och via den omfördelning som nu måste komma i gång från både Grekland och Italien för att man ska kunna hjälpa dem att klara situationen.

Jag vet inte vad det var, Pavel Gamov, jag missuppfattade. Jag hörde att du talade om en nollvision för flyktingmottagande. Jag säger bara att det är fullständigt orealistiskt i en värld där vi har 60 miljoner flyktingar och där vi har ett antal stora militära konflikter som rör sig och där vi har väldigt många som söker trygghet. Det enda sättet att uppnå en nollvision i den situationen är väl att helt enkelt bemöta flyktingarna med tårgas och rakbladsstängsel. Det har man försökt med på en del håll i Europa. Den vägen ska vi inte gå för svensk räkning, utan Sverige och Europa ska ha en politik där man faktiskt tar ansvar för de totala flyktingströmmarna i Europa. Men för att det ska fungera måste man fördela det på ett bättre sätt än vad man hittills gjort.

Då är vi tillbaka, Désirée Pethrus, vid frågan om Dublinförordningen. När människor är registrerade i andra länder tillämpar vi Dublinförordningen och hänvisar människor tillbaka till de länderna. Bekymret är när det är tiotusentals, kanske uppemot 100 000, bara i Tyskland som inte är registrerade. Vad gör du i den situationen? Då säger Genèvekonventionen att vi ska pröva deras asylskäl i Sverige. Det är precis den politiken som vi håller oss till.

Situationen är nu som den är. Som jag tidigare har varit inne på blir det så här när ett antal länder inte vill ta ansvar. Då ska jag säga det som jag också sa i nyheterna i går, nämligen att det finns fler länder i Europa än Österrike, Tyskland och Sverige. Det är Frankrike. Det är Spanien. Det är Portugal. Det är Polen. Det är ett stort antal ganska stora länder som borde kunna ta ett betydligt större ansvar än vad de gör i dag.

Jag berättade om de diskussioner vi hade fört med >>> **Hemligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Det satt långt inne att få dem att acceptera en omfördelning och problemen. Det här handlar i botten om politiskt ledarskap det vill säga om vi har politiska ledare i Europa som orkar stå upp för sina väljare och säga att vi har här en situation som vi måste vara beredda att lösa tillsammans på ett humant sätt. Därför är det viktigt att ha den här omfördelningen.

Sedan delar jag din uppfattning kring säkerhetsfrågorna. Migrationsverket och Säkerhetspolisen har ett nära samarbete. För varje individ vars asylansökan prövas gör man också en sådan

2015/16:12

6 november

säkerhetsbedömning. Det är naturligtvis viktigt att förstärka det så att vi gör allt vi kan för att säkerställa att individerna inte har sådant i bagaget som gör att det blir ett bekymmer. Vi har ett antal fall per år där man avvisar människor på grund av det.

Sedan var det EPP-gruppen. Ja, ingen skulle vara gladare än jag om vi skulle få stöd av de konservativa regeringarna i Europa för tanken om humanitära visum. Då skulle vi få fler länder som backar upp den positionen.

Sedan gäller det UNHCR. Jag var både i Libanon och i Jordanien i våras. Min bild är att det är få andra organisationer som gör mer i flyktingsituationen än just UNHCR. Det är FN:s organisationer – UNHCR, World Food Programme, Unicef och UN Women – som håller tiotusentals människor vid liv, dag för dag och månad för månad, i flyktinglägren.

De behöver ha mer stöd och mer resurser. Vi är helt eniga om det. Som jag poängterade är Sverige en av de stora bidragsgivarna till UNHCR, och det ska vi fortsätta att vara. Vi har ett väldigt bra samarbete med dess chef António Guterres. Sverige hålls fram som ett modelland när det gäller flyktingpolitiken i stort men också när det gäller det stöd vi ger till UNHCR i nästan varje statement som den organisationen gör.

Vi är överens, Ulrika Karlsson, om prioriteringarna. Jag tror att det viktigaste, som du lyfter upp högst, är frågan om att fler länder faktiskt måste göra mer i den här unika situationen.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer att ha ett samråd på måndag. Det ser ut att bli kanske kl. 12, kanske kl. 13. Tiden därkring ska ni försöka reservera redan nu. Vi fattar då ett inriktningsbeslut i dag. Jag finner att det finns stöd för regeringens inriktning i dag med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Anf. 98 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Kan vi göra det utan att veta vad inriktningen är – rent formellt?

Det har ju skrivits en ståndpunkt i handlingarna. Ministern har förklarat sina prioriteringar. Och inför Coreper i eftermiddag, som vi inte ens ska samråda inför, är det ju det som duger. Eller vill du inte att vi ska fatta något beslut alls i dag?

6 november

Anf. 100 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag utgår från att vi återkommer på måndag med besluten, när vi vet vad vi ska fatta beslut om.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Exakt! Det var därför jag föreslog att vi skulle ha en inriktning, alltså en tvåa, i dag. Sedan har vi beslut på måndag när vi har slutsatserna. Men innan dess har ju regeringen framfört en ståndpunkt som man kan förvänta sig en diskussion om. Men om du vill att vi inte fattar något beslut alls i dag utan väntar till på måndag borde det också fungera, eftersom vi ska ha ett samråd på måndag. Vill du ha det så kan vi göra så.

Anf. 102 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

I och för sig kan det vara bra att ha en inriktning eftersom vi har förhandlare som nu sitter och förhandlar, så att de har någonting att utgå från. Sedan blir det ett mer definitivt beslut när vi får de slutliga handlingarna. Så tänker jag. Men våra tidigare avvikande meningar ligger naturligtvis kvar.

Anf. 103 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det är det som är problemet. Vi vet inte vad i detalj det är för någonting de sitter och förhandlar om. Vi kan inte ta grisen i säcken. Vi har hört vad som har sagts. Sedan återkommer vi när vi vet vad det är.

Anf. 104 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det är klart att det skulle vara ett stöd för regeringen med ett sådant inriktningsbeslut – det vill jag säga. Om ni fattar ett sådant inriktningsbeslut finns det ingenting som säger att ni inte, när ståndpunkterna kommer, kan ha avvikande meningar på alla de

2015/16:12
6 november

här punkterna. Men det är upp till nämnden att själv bedöma hur man vill göra formellt sett.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Jag har uppfattat det som att vi har en enighet kring vilken riktning Sverige ska ha och hur vi ska trycka på här. Men om Ulrika Karlsson föredrar att vi lämnar det öppet är det också acceptabelt, eftersom vi kommer att ha ett möte om rådsslutsatserna på måndag.

Anf. 106 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Ja, jag lyssnar på kanslichefen. Vad är det som gäller?

Anf. 107 MARIE GRANLUND (S):

Men regeringen har väl delvis stöd för sin inriktning. Om det inte är några nya papper som har kommit på bordet och det inte är någonting nytt gäller ju det vi har sagt tidigare. Det har regeringen all möjlighet att föra fram.

Det är när det kommer nya slutsatser som det börjar bli intressant, men just nu ligger det som redan är sagt. Då har regeringen möjlighet att föra fram det man vill. Det finns ju vad vi tidigare har sagt. Så är det om jag förstår det rätt – jag kan inte alla detaljer.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Då fattar vi beslut på måndag, helt enkelt. Det finns kända ståndpunkter. Regeringen känner mycket väl till vad nämnden tycker.

Tack så mycket, lycka till med förhandlingarna och trevlig helg!

Information om Vallettakonferensen

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Lars-Hjalmar Wide är välkommen. Varsågod!

Anf. 110 Ambassadör LARS-HJALMAR WIDE:

Tack så mycket! God förmiddag! Jag ska informera om toppmötet mellan afrikanska länder och EU samt Norge och Schweiz, som äger rum nästa vecka i Malta, i Valletta.

Grunden till det här är förstås initiativen och slutsatserna från Europeiska rådet i april, tror jag att det var. Det har nu lett fram till kulmen med detta möte.

Mötet i Valletta bygger på tidigare kontakter med de afrikanska länderna. Det är den så kallade Khartoumprocessen och den så kallade Rabatprocessen som har hanterat migrationsfrågorna. Rabatprocessen har då rört Sahelländerna och Khartoumprocessen Afrikas horn. Det nya med Vallettamötet är givetvis att man nu höjer det här till högsta nivå. Det är ju stats- och regeringschefer som ska mötas. Från EU-sidan ser det ut att vara i stort sett komplett uppslutning. Det är väl några länder där det pågår regeringsbildning. Jag tror att det är så i Polen och Portugal. Där var det i går inte helt klart vem det blir. Men när det gäller i stort sett samtliga EU-länder kommer man på högsta nivå.

På afrikanska sidan är det 34 länder som är inbjudna. Det är de länder som ingår i de båda processer jag nämnde, det vill säga Khartoumprocessen och Rabatprocessen. Det återstår många andra länder i Afrika, men södra Afrika berörs inte så mycket av detta. Det är snarare länderna i Nordafrika, Sahel och Afrikas horn, som sagt, som är involverade i det här arbetet. Man förväntar sig ett deltagande. Man vet inte exakt. Det varierar lite från dag till dag. Men i alla fall omkring 20 av de länderna kommer att representeras på högsta nivå i Valletta.

Arbetet har pågått, dels med de interna EU-förberedelserna i en friends-of-the-presidency-grupp i Bryssel där man har

2015/16:12

6 november

förberett det här arbetet sedan i slutet på juli, dels i kontakterna med den afrikanska sidan som har ägt rum i formatet senior officials, det vill säga på hög tjänstemannanivå. Tre sådana möten har ägt rum: i Bryssel, i Rabat i Marocko och för någon vecka sedan i Sharm el-Sheikh >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Ett sista möte i formatet senior officials mellan EU och Afrika kommer att äga rum den 10 november, alltså dagen innan toppmötet.

Toppmötesformatet är som sagt väldigt komprimerat med arbetssessioner där anföranden kommer att hållas från EU och av ledarna från Afrika, växelvis för att ge en rättvis fördelning av talarna av ledarna. Det blir korta inlägg på kanske fyra fem minuter.

Det hela inleds med en minneshögtid över dem som har förlorat livet under passagen över Medelhavet. Sedan börjar överläggningarna.

Ett inslag i det här kommer också att vara att EU-ländernas företrädare skriver under ett dokument där man lanserar den nödfond, den trust fund, som nu har beslutats om och där Sverige kommer att ingå och delta. Det är en ceremoni med detta. Sedan kommer man att anta handlingsplan och en politisk deklaration.

Arbetet har rört fem huvudområden. Det första området är grundorsakerna och kopplingen mellan utveckling och migration, det andra legal migration, det tredje asyl och skydd, det fjärde hur man bekämpar människosmugglare och människohandel och det femte är återvändande och återtagande.

Det är förstås viktigt att betona att man ska ha den här helhetsbilden på arbetet. Man måste arbeta inom alla dessa fem områden samtidigt och på olika sikt. Det är en väldigt komplex materia.

Jag vill understryka att det hela bygger på ett partnerskap och på gemensamt ägande. Det är hela tiden fråga om vad vi tillsammans kan göra i detta, och när det gäller första området, utveckling och grundorsaker till migrationen handlar det givetvis om vad som kan göras för att öka sysselsättningen och motståndskrafterna i samhället. Hur kan man bygga starkare statliga strukturer,

lösa pågående konflikter och så vidare? Det ingår i det första blocket.

2015/16:12

6 november

Det andra är legal migration. Något som afrikanerna trycker starkt på är att få fler vägar att legalt kunna ta sig till Europa för att söka jobb, studera och så vidare. Där ingår till exempel stipendieprogram. Vad mer finns det att göra för arbetskraftsinvandring, viseringsfrågor och så vidare? Det handlar om visering för affärsmän, jag har nämnt studenter, företagsetableringar och så. Vad kan göras för att öka de legala flödena?

När det gäller det tredje, asyl, har Sverige givetvis arbetat aktivt för att asyl- och skyddsproblematiken ska hållas framme och att man ska arbeta lokalt i Afrika för att stärka kapaciteten i de här frågorna, det vill säga stärka kunnandet om internationell asylrätt och skydd.

Jag vill skjuta in att när man talar om migration i Afrika så är det alltså 10 procent av migrationen i Afrika som går mot Europa. Resten, 90 procent, är migration inom Afrika. Det är någonting som har pågått i årtionden och är inte på något sätt något nytt där, men det som behandlas i det här är givetvis flödet i första hand Afrika–EU. Man ska dock beakta att mycket av åtgärderna faktiskt är inriktade internt i Afrika och handlar om hur man bättre kan hantera migrationsströmmarna.

Detta var alltså legal migration, och jag har även nämnt asylfrågorna.

Den fjärde delen handlar om att bekämpa traffickers och människosmugglare. Där ingår förstås dels kapacitetshöjande åtgärder vad gäller gränskontroll, identifiering och administrativa procedurer när folk rör sig över gränser och så, dels informationsutbyte och delande av information mellan länderna så att man får bättre koll på det här och också gemensamt kan hitta vägar att vidta åtgärder.

Det femte området är återtagande. Där har vi givetvis frågan om att kunna värna principen om asyl och skydd på lång sikt, och då måste man också ha fungerande sätt att återta personer som inte faller under asylbegreppet. Detta måste kunna göras på ett värdigt och bra sätt som man gemensamt finner vägar för. Där diskuteras förstås också vad det finns för möjligheter att stödja

2015/16:12

6 november

de personer som återvänder till sina hemländer med att komma i sysselsättning och komma igång med olika verksamheter.

Allt detta hänger som sagt var ihop, och man måste arbeta på alla dessa fem områden. Alla förstår att det inte är i Valletta som allting kommer att falla på plats, men det är förhoppningsvis början på en procedur där Afrika och EU gemensamt finner vägar att praktiskt arbeta med att få bättre kontroll och göra migrationsflödena hållbara, effektiva och säkra och framför allt för att rädda liv.

Anf. 111 ULRICA KARLSSON i Uppsala (M):

Tack för en mycket bra redogörelse! Det är fem otroligt viktiga frågor, även i ett långsiktigt perspektiv. Ju mer tillväxt vi har i Afrika, ju fler länder som höjer sig från extrem fattigdom till fattigdom, desto fler människor är det också som reser och migrerar och söker sig någon annanstans, så att det är väl så att migrationen från Afrika ser ut att öka framöver, oavsett kriser.

Att möta de utmaningarna är ju väldigt viktigt, så jag tror att det här är ett viktigt steg.

Därför vill jag fråga lite om de fem punkterna. När det gäller utveckling och migration, vad förväntas det att man ska ta för någonting för att öka sysselsättning eller för att öka människors chans att komma i arbete och så vidare? Det är den ena frågan, för det handlar ju också om de 90 procenten som är kvar i Afrika och om hur de kan komma i sysselsättning och få en framtid.

Den andra frågan som jag undrar över handlar om legal migration och Sveriges bidrag när det gäller arbetskraftsinvandring, att informera om det paketet i Afrika i ett långsiktigt perspektiv.

Anf. 112 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Jag tycker också att det var en mycket bra redogörelse som gav lite mer innehåll än vad vi tidigare har fått om det mer konkreta.

Jag har en fundering som jag tror att jag delar med en hel del. Hur har man en dialog med till exempel Eritrea? Människor måste ju ändå kunna söka sig därifrån. Vilken dialog har man med diktaturer i den här grupperingen?

Jag förstår att det är komplicerade frågor och det krävs att alla ändå finns med, men kan ambassadören ändå ge någon typ av kommentar om detta?

2015/16:12

6 november

Anf. 113 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack för redovisningen! Min frågeställning rör den trust fund som ska inrättas, eller har inrättats, för den finns ju redan. Vem sitter på makten att besluta om hur pengarna ska användas? Jag förutsätter att det är någon typ av söksystem. Vem avgör vilket som är viktigast? Vi vet ju från alla sådana här fonder att söktrycket är större än tillgången på pengar.

Anf. 114 AMINEH KAKABAVEH (V):

Tack för redogörelsen! Jag ser att Khartoumprocessen, som vi i Vänsterpartiet tidigare har varit väldigt kritiska till, finns med på det kommande novembermötet. Vi vill hålla fast vid vår kritik gällande Khartoumprocessen.

Anf. 115 Ambassadör LARS-HJALMAR WIDE:

När det gäller den första frågan om sysselsättningsskapande är det för det första mycket som redan görs inom det reguljära bistånd som EU ger till Afrika och som är inriktat på sysselsättning och ekonomisk utveckling.

När det gäller denna trust fund har man valt ut som en av huvudfrågorna som den ska arbeta med att snabbt få ut och få igång projekt som är sysselsättningskapande.

När det gäller arbetskraftsinvandringen talas det mycket internationellt om att man ska ha kvoter och att man liksom ska utfästa sig att ta in ett visst antal personer från vissa länder och så vidare. Det vi för fram hela tiden är att vi har inga kvoter, utan det här bygger på vilka färdigheter man har och vilken arbetskraft som behövs. Det finns inga länder och det finns inga speciella numerärer, utan det här bygger helt enkelt på hur arbetsmarknaden ser ut och vilka behov som finns. Detta för vi fram när så är påkallat.

2015/16:12

6 november

När det handlar om dialog med Eritrea så ingår ju Eritrea bland de länder som kommer att delta i Valletta. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vilka bestämmer om pengarna i denna trust fund? De länder som lämnar bidrag till fonden, vilket nu Sverige beslutade om precis i dagarna, kommer att ingå i fondens styrelse. Ett första konstituerande möte med styrelsen äger rum i Valletta just i anslutning till toppmötet. I styrelsearbetet kommer man att ha möjlighet att föra diskussioner om strategier och hur pengarna ska användas, så det är ju EU:s medlemsstater som sitter med där och är delaktiga i fattandet av de besluten.

De administrativa strukturerna runt det här har inte utvecklats exakt ännu, hur ansökningarna ska se ut och så vidare. Men medlemsstatsinflytande kommer att finnas.

Jag noterar det som sas om Khartoumprocessen.

Anf. 116 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Vi har ju ingen möjlighet att lämna några avvikande meningar eller så, och någon sådan har vi inte heller, även om vi hade haft möjligheten.

Jag har dock ett litet medskick från moderat håll, och det är en önskan och ett hopp om att statsministern i sitt inlägg har möjlighet att lyfta fram vikten av att också bygga demokrati, mänskliga rättigheter och frihet – avsaknad av detta är ju grundorsaken till att människor flyr – och inte bara fokusera på de andra delarna som nämns i det här paketet med fred, stabilitet och ekonomisk utveckling, vilket också är viktigt.

Ta det som ett medskick!

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Tack för det och tack, ambassadören, för en utmärkt information!

2015/16:12

6 november

Innehållsförteckning

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 ESKIL ERLANDSSON (C)	1
Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	1
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	2
Anf. 8 AMINEH KAKABAVEH (V)	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	2
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	3
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 14 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	3
Anf. 15 PAVEL GAMOV (SD)	3
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	4
Anf. 20 FREDRIK SCHULTE (M)	5
Anf. 21 PAVEL GAMOV (SD)	6
Anf. 22 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	6

Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6	2015/16:12
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	6	6 november
Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6	-----
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	7	
Anf. 27 ESKIL ERLANDSSON (C)	7	
Anf. 28 AMINEH KAKABAVEH (V)	7	
Anf. 29 PAVEL GAMOV (SD)	8	
Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8	
Anf. 31 Ämnessakkunnige MARK STOREY	8	
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	8	
Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8	
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	9	
Anf. 35 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	9	
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	9	
Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	9	
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	9	
§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor – budget	10	
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	10	
Anf. 40 Statssekreterare MAX ELGER	10	
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	11	
Anf. 42 Statssekreterare MAX ELGER	11	
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	13	
Anf. 44 FREDRIK SCHULTE (M)	13	
Anf. 45 ARON MODIG (KD)	13	

2015/16:12	Anf. 46 PAVEL GAMOV (SD).....	13
6 november	Anf. 47 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	13
-----	Anf. 48 ORDFÖRANDEN.....	13
	Anf. 49 BÖRJE VESTLUND (S)	14
	Anf. 50 ORDFÖRANDEN.....	14
	Anf. 51 Statssekreterare MAX ELGER	14
	Anf. 52 ORDFÖRANDEN.....	15
	§ 3 Konkurrenskraft	16
	Anf. 53 ORDFÖRANDEN.....	16
	Anf. 54 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	16
	Anf. 55 ORDFÖRANDEN.....	16
	Anf. 56 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	16
	Anf. 57 ORDFÖRANDEN.....	17
	Anf. 58 HANS ROTHENBERG (M)	17
	Anf. 59 ESKIL ERLANDSSON (C).....	17
	Anf. 60 PAVEL GAMOV (SD).....	18
	Anf. 61 ORDFÖRANDEN.....	18
	Anf. 62 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	18
	Anf. 63 ORDFÖRANDEN.....	19
	Anf. 64 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	19
	Anf. 65 ORDFÖRANDEN.....	19
	§ 4 Rättsliga och inrikes frågor	20
	Anf. 66 ORDFÖRANDEN.....	20
	Anf. 67 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20

Anf. 68 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	20	2015/16:12
Anf. 69 ROGER HADDAD (FP)	20	6 november
Anf. 70 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	21	-----
>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<	21	
>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<	21	
>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<	21	
Anf. 74 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	21	
Anf. 75 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	22	
Anf. 76 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	22	
Anf. 77 ORDFÖRANDEN	22	
Anf. 78 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	22	
Anf. 79 PAVEL GAMOV (SD)	24	
Anf. 80 ORDFÖRANDEN	24	
Anf. 81 ROGER HADDAD (FP)	24	
Anf. 82 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	25	
Anf. 83 ORDFÖRANDEN	26	
Anf. 84 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	26	
Anf. 85 ESKIL ERLANDSSON (C)	27	
Anf. 86 MARIA ABRAHAMSSON (M)	27	
Anf. 87 AMINEH KAKABAVEH (V)	28	
Anf. 88 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	28	
Anf. 89 AMINEH KAKABAVEH (V)	31	
Anf. 90 ORDFÖRANDEN	32	

2015/16:12

6 november

Anf. 91 AMINEH KAKABAVEH (V).....	32
Anf. 92 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 93 PAVEL GAMOV (SD).....	32
Anf. 94 DÉSIRÉE PETHRUS (KD).....	33
Anf. 95 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	33
Anf. 96 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	34
Anf. 97 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 98 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	35
Anf. 99 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 100 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	36
Anf. 101 ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 102 DÉSIRÉE PETHRUS (KD).....	36
Anf. 103 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	36
Anf. 104 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	36
Anf. 105 ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 106 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	36
Anf. 107 MARIE GRANLUND (S).....	36
Anf. 108 ORDFÖRANDEN.....	37
§ 5 Information om Vallettakonferensen	38
Anf. 109 ORDFÖRANDEN.....	38
Anf. 110 Ambassadör LARS-HJALMAR WIDE.....	38
Anf. 111 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	40
Anf. 112 DÉSIRÉE PETHRUS (KD).....	40
Anf. 113 ESKIL ERLANDSSON (C).....	40
Anf. 114 AMINEH KAKABAVEH (V).....	40
Anf. 115 Ambassadör LARS-HJALMAR WIDE.....	41

Anf. 116 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	41	2015/16:12
Anf. 117 ORDFÖRANDEN.....	41	6 november
